Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
GIOVANNI PITRUZZELLA
prednesené 7. mája 2020 [1]

Vec C-132/19 P

Groupe Canal +
proti

Európskej komisii

„Odvolanie – Hospodárska súťaž – Kartely – Televízna distribúcia – Územná výlučnosť – Nariadenie č. 1/2003 – Článok 9 – Rozhodnutie, ktorým záväzky nadobúdajú právnu záväznosť – Zneužitie právomoci – Predbežné posúdenie – Právny a hospodársky kontext – Proporcionalita – Povinnosť Komisie zohľadniť úvahy týkajúce sa uplatnenia článku 101 ods. 3 ZFEÚ – Zmluvné práva tretích strán – Ochrana“

I. Úvod

1. Konanie v prejednávanej veci sa začalo na základe podania opravného prostriedku proti rozhodnutiu Európskej komisie, ktorým sa vyhlásil záväzný charakter záväzkov, ktoré prevzala nadnárodná spoločnosť produkujúca audiovizuálny obsah, aby tak reagovala na obavy z narušenia hospodárskej súťaže, ktoré Komisia uviedla pri začatí konania na presadzovanie práva.

2. Tieto obavy sa týkali údajnej vertikálnej dohody zameranej na rozdelenie vnútorného trhu na vnútroštátnom základe, a to prostredníctvom zmluvných doložiek, ktoré dotknutej nadnárodnej spoločnosti a vysielateľovi na trhu Spojeného kráľovstva a Írska zabezpečovali licenciu s absolútnou územnou výlučnosťou.

3. Rozhodnutie, ktorým Komisia prijala navrhnuté záväzky a rozhodla o ich záväznosti, napadol na súde francúzsky vysielateľ, t. j. vo vzťahu k danému konaniu tretia strana, ktorá do konania vstúpila až následne, ktorého dotknutá nadnárodná spoločnosť oboznámila s predmetnými záväzkami s cieľom informovať ho o tom, že nemá viac záujem na dodržiavaní zmluvných doložiek, ktorými sa uvedenému vysielateľovi priznávala absolútna územná výlučnosť na francúzskom trhu.

4. Spomedzi viacerých odvolacích dôvodov sa na základe požiadavky Súdneho dvora zameriam na tretí a štvrtý odvolací dôvod, ktoré obsahujú tieto tri základné právne otázky: 1. Potreba zahrnúť konanie, ktorého sa týkajú obavy Komisie z narušenia hospodárskej súťaže, do právno-ekonomického kontextu. 2. Otázka, či je Komisia pri prijímaní rozhodnutia podľa článku 9 nariadenia č. 1/2003 povinná brať ohľad na úvahy týkajúce sa uplatňovania článku 101 ods. 3 ZFEÚ. 3. Otázka, či má Komisia pri vyhlásení záväzného charakteru záväzkov navrhnutých dotknutým podnikom dodržiavať zásadu proporcionality, a to v osobitnej súvislosti s účinkami rozhodnutia prijatého podľa článku 9 nariadenia č. 1/2003 na tretie strany, konkrétne v prípade, keď záväzky podniku, voči ktorému sa rozhodnutie

1 Jazyk prednesu: taliančina.

vydáva, ktoré nadobudnú v dôsledku takéhoto rozhodnutia záväzný charakter, spočívajú v jednohlasnom vyhlásení, že predmetný podnik nebude viac dodržiavať podmienky zmluvy, ktorú uzatvoril s inou spoločnosťou, ktorá vzhľadom na to, že nebola predmetom vyšetrovania, uvedené záväzky nikdy nenavrhla, ani s nimi nesúhlasila.

II. Právny rámec

5. V odôvodnení 13 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 [teraz články 101 a 102] [2] sa uvádza:

„Ak v priebehu konaní, z ktorých by vyplynulo rozhodnutie o zákaze dohody alebo postupu, prijmú podniky voči Komisii záväzky, ktoré by uspokojili jej záujmy, Komisia by mohla prijať rozhodnutie, ktorými sa tieto záväzky stanú pre príslušné podniky záväznými. V takomto rozhodnutí by malo byť stanovené, bez toho aby bolo odpovedané na otázku, či také porušenie existovalo, alebo ešte stále existuje, že už naďalej nie sú dôvody na zásah Komisie. Takéto rozhodnutia nemajú vplyv na právomoci orgánov hospodárskej súťaže a súdov členských štátov týkajúce sa zisťovania porušovania a rozhodovania v jednotlivých prípadoch…“

6. Podľa odôvodnenia 22 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002:

„Aby sa zabezpečila zhoda so zásadami právnej istoty a jednotným použitím súťažných pravidiel spoločenstva v systéme paralelných právomocí, musí sa zabrániť sporným rozhodnutiam. Je preto nevyhnutné v súlade s precedentným právom Súdneho dvora objasniť účinky rozhodnutí Komisie a postupov na súdoch a orgánoch hospodárskej súťaže členských štátov, v ktorých sa uplatňujú články 81 a 82 Zmluvy [Je preto nevyhnutné v súlade s precedentným právom Súdneho dvora objasniť účinky rozhodnutí Komisie a postupov na súdoch a orgánoch hospodárskej súťaže členských štátov. Rozhodnutia o záväzkoch prijaté Komisiou nemajú vplyv na právomoc súdov a orgánov pre hospodársku súťaž členských štátov uplatňovať články 81 a 82 Zmluvy – *neoficiálny preklad*].“

7. V článku 9 nariadenia č. 1/2003 sa ďalej stanovuje, že:

1. „Ak Komisia zamýšľa prijať rozhodnutie vyžadujúce ukončiť porušovanie a príslušný podnik sa zaviaže, že splní požiadavky vyjadrené Komisiou v jej predbežnom posúdení, môže Komisia rozhodnutím urobiť takýto záväzok záväzným pre podniky. Také rozhodnutie sa môže prijať na vymedzené obdobie a môže byť v ňom uvedené [musí byť v ňom uvedené – *neoficiálny preklad*], že nie sú naďalej dôvody na zásah Komisie.

…“

III. Skutkový stav, konanie a napadnutý rozsudok

A. Súvislosti sporu

8. Dňa 13. januára 2014 Európska komisia začala vyšetrovanie možných obmedzení majúcich vplyv na poskytovanie služieb platenej televízie na základe licenčných zmlúv uzavretých medzi šiestimi štúdiami zo Spojených štátov a významnými európskymi prevádzkovateľmi vysielania plateného obsahu.

2 Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205.

9. V rámci uvedeného vyšetrovania zaslala Komisia 23. júla 2015 spoločnostiam Paramount Pictures International Ltd, so sídlom v Londýne (Spojené kráľovstvo) a Viacom Inc., so sídlom v New Yorku (Spojené štáty), materskej spoločnosti prvej z uvedených spoločností (ďalej spoločne len „Paramount“), oznámenie o námietkach.

10. V tomto oznámení Komisia uviedla svoj predbežný záver týkajúci sa zlučiteľnosti niektorých doložiek v licenčných zmluvách, ktoré spoločnosť Paramount uzatvorila so spoločnosťami Sky UK Ltd a Sky plc (ďalej spoločne len „Sky“), s článkom 101 ZFEÚ a článkom 53 Dohody o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „EHP“).

11. Komisia podrobne zamerala svoje vyšetrovanie na dve súvisiace doložky obsiahnuté v licenčných zmluvách uzavretých so Sky.

12. Cieľom prvej doložky bolo zakázať Sky, resp. obmedziť jej možnosť kladne reagovať na nevyžiadané požiadavky spotrebiteľov, ktorí majú bydlisko v EHP, ale mimo Spojeného kráľovstva a Írska, na nákup služieb distribúcie televíznych programov. Druhou doložkou sa spoločnosti Paramount uložila prostredníctvom zmlúv, ktoré uzatvorila s prevádzkovateľmi vysielania usadenými v EHP, ale mimo Spojeného kráľovstva a Írska, povinnosť zakázať týmto prevádzkovateľom vysielania, resp. obmedziť ich možnosť kladne reagovať na nevyžiadané požiadavky spotrebiteľov s bydliskom v Spojenom kráľovstve alebo Írsku, na nákup služieb distribúcie televízneho vysielania.

13. Rozhodnutím z 24. novembra 2015 sa spoločnosti Groupe Canal + (ďalej len „GCP“), povolil vstup do konania ako tretej zainteresovanej strany v zmysle článku 13 ods. 1 nariadenia Komisie (ES) č. 773/2004 zo 7. apríla 2004[3].

14. Listom zo 4. decembra 2015 s názvom „Informácie o charaktere a predmete konania v súlade s článkom 13 ods. 1 nariadenia (ES) č. 773/2004“ Komisia zaslala okrem iného spoločnosti GCP svoje právne posúdenie týkajúce sa uplatnenia článku 101 ZFEÚ na skutkový stav prejednávanej veci, po ktorom nasledoval predbežný záver v tomto ohľade. Podľa tohto predbežného záveru Komisia zamýšľala prijať rozhodnutie určené Sky a všetkým štúdiám dotknutým jej vyšetrovaním, ktorým by rozhodla, že porušili článok 101 ZFEÚ a článok 53 Dohody o EHP, uložila by im pokuty a povinnosť ukončiť porušovanie a zdržať sa prijatia akéhokoľvek opatrenia, ktoré by mohlo mať podobný cieľ alebo účinok.

15. V nadväznosti na začatie konania a predbežné posúdenie Komisie Paramount ponúkla 15. apríla 2016 Komisii záväzky, aby v súlade s článkom 9 nariadenia č. 1/2003 reagovala na obavy vznesené touto inštitúciou Únie.

16. Po zhromaždení pripomienok zo strany ostatných zainteresovaných strán vrátane GCP Komisia prijala rozhodnutie žalované na Všeobecnom súde (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“)[4], v ktorého článku 1 sa stanovuje, že záväzky uvedené v prílohe tohto rozhodnutia sú pre Paramount, ako aj jej právnych nástupcov a dcérske spoločnosti záväzné počas obdobia piatich rokov od oznámenia tohto rozhodnutia.

17. Najmä doložka 1 deviaty odsek prílohy napadnutého rozhodnutia stanovuje rôzne druhy doložiek, ktoré sú predmetom konania (ďalej len „príslušné doložky“), týkajúce sa jednak satelitného prenosu audiovizuálneho obsahu, jednak prenosu cez internet.

3 Ú. v. EÚ L 123, 2004, s. 18; Mim. vyd. 08/003, s. 81.

4 Vec AT.40023 – cezhraničný prístup k platenej televízii z 26. júla 2016

18. Na jednej strane, pokiaľ ide o satelitný prenos, dotknuté sú po prvé doložka, podľa ktorej prijímanie prenosu mimo územia, na ktoré sa vzťahuje licenčná zmluva (overspill), nepredstavuje porušenie zmluvy zo strany prevádzkovateľa televízneho vysielania, ak ten uvedené prijímanie neschválil so znalosťou veci, a po druhé doložka, podľa ktorej prijímanie prenosu na území, na ktoré sa vzťahuje licenčná zmluva, nepredstavuje porušenie zmluvy zo strany spoločnosti Paramount, ak táto neschválila dostupnosť dekodérov pochádzajúcich od tretích osôb na tomto území.

19. Na druhej strane, pokiaľ ide o prenos cez internet, dotknuté sú po prvé doložka, ktorá vyžaduje, aby prevádzkovatelia televízneho vysielania zabránili sťahovaniu televízneho obsahu z internetu alebo jeho prenosu v reálnom čase (streaming) mimo územia, na ktoré sa vzťahuje licenčná zmluva, po druhé doložka, podľa ktorej online sledovanie televízneho obsahu (internet overspill) na území, na ktoré sa vzťahuje licenčná zmluva, nepredstavuje porušenie zmluvy zo strany spoločnosti Paramount, ak táto uložila prevádzkovateľom televízneho vysielania povinnosť používať technológie zamedzujúce takéto online sledovanie, a po tretie doložka, podľa ktorej online sledovanie televízneho obsahu mimo územia, na ktoré sa vzťahuje licenčná zmluva, nepredstavuje porušenie zmluvy zo strany prevádzkovateľa televízneho vysielania, ak používa technológie zamedzujúce takéto sledovanie.

20. Z doložky 1 tretieho odseku prílohy napadnutého rozhodnutia takisto vyplýva, že slovné spojenie „povinnosti prevádzkovateľa televízneho vysielania“ sa vzťahujú na príslušné doložky alebo obdobné doložky zakazujúce prevádzkovateľovi vysielania vyhovieť nevyžiadaným žiadostiam zo strany spotrebiteľov s pobytom v EHP, ale mimo územia, pre ktoré má prevádzkovateľ vysielania právo na vysielanie. Okrem toho slovné spojenie „povinnosti spoločnosti Paramount“ sa vzťahuje na príslušné doložky alebo obdobné doložky ukladajúce spoločnosti Paramount povinnosť zakázať prevádzkovateľom televízneho vysielania, ktorí sa nachádzajú v EHP, avšak mimo území, pre ktoré majú výlučné práva na vysielanie, reagovať na nevyžiadané požiadavky spotrebiteľov s bydliskom na týchto územiach.

21. Podľa doložky 2 prílohy napadnutého rozhodnutia, počínajúc dňom oznámenia tohto rozhodnutia prevzala Paramount nižšie uvedené záväzky. Po prvé Paramount nesmie uzatvoriť ani obnoviť, resp. rozšíriť uplatnenie príslušných doložiek v rámci licenčných zmlúv definovaných v tej istej prílohe (bod 2.1). Po druhé, pokiaľ ide o existujúce licenčné zmluvy na produkciu formou platenej televízie (existing Pay-TV Output Licence Agreements), Paramount sa nebude súdnou cestou domáhať plnenia povinností zo strany prevádzkovateľov televízneho vysielania [bod 2.2 písm. a)]. Pokiaľ ide o tie isté zmluvy, Paramount nebude plniť povinnosti ani priamo či nepriamo konať na účely plnenia „povinností spoločnosti Paramount“ [bod 2.2 písm. b)]. Po tretie Paramount musí v lehote desiatich dní po dátume oznámenia napadnutého rozhodnutia oznámiť Sky, že sa nebude súdnou cestou domáhať dodržiavania príslušných doložiek prevádzkovateľmi televízneho vysielania, a v lehote jedného mesiaca po dátume uvedeného oznámenia musí to isté oznámiť každému prevádzkovateľovi televízneho vysielania so sídlom v EHP (bod 2.3).

22. GCP uzatvorila so spoločnosťou Paramount licenčnú zmluvu na produkciu platených televíznych obsahov (Pay Television Agreement), ktorá nadobudla platnosť 1. januára 2014 (ďalej len „dohoda z 1. januára 2014“). Článok 12 tejto dohody stanovuje, že územie, na ktoré sa vzťahuje uvedená licenčná zmluva, sa člení na „výlučné územia“, ku ktorým patrí Francúzsko, a „nevýlučné územie“, ktoré zahŕňa územie Maurícia. Článok 3 zmluvy z 1. januára 2014 ďalej stanovuje, že Paramount nesmie vykonávať práva na vysielanie pre výlučné územia ani povoliť vykonávanie týchto práv tretej osobe. Príloha A.IV tejto zmluvy spresňuje povinnosti uložené odvolateľke, pokiaľ ide o používanie technológií geofiltrovania zamedzujúcich vysielaniu mimo území, pre ktoré sa udelila licencia.

23. Listom z 25. augusta 2016 Paramount oznámila odvolateľke záväzok uvedený v bode 2.2 písm. a) prílohy napadnutého rozhodnutia a následne jasne uviedla, že nepodnikne právne kroky s cieľom domáhať sa plnenia príslušných doložiek prevádzkovateľom vysielania a že ruší všetky povinnosti, ktoré vysielateľovi vyplývali v zmysle príslušných doložiek. Paramount v uvedenom liste

takisto jasne uviedla, že slovné spojenie „povinnosť prevádzkovateľa vysielania“ má rovnaký význam, aký sa uvádza v prílohe napadnutého rozhodnutia. Listom zo 14. októbra 2016 odvolateľka reagovala na toto oznámenie, pričom poukázala na to, že záväzky prijaté v rámci konania prebiehajúceho len medzi Komisiou a spoločnosťou Paramount nie sú voči nej vymáhateľné.

B. Konanie na Všeobecnom súde a napadnutý rozsudok

24. Na základe článku 263 ZFEÚ GCP podala návrhom doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 8. decembra 2016 žalobu o zrušenie sporného rozhodnutia.

25. Uznesením z 13. júla 2017, Groupe Canal +/Komisia [5], sa ďalej vyhovelo návrhu na vstup Bureau européen des unions de consommateurs (Európska organizácia spotrebiteľov, ďalej len „BEUC“) do konania ako vedľajšieho účastníka konania na podporu Komisie. Tým istým uznesením sa vyhovelo návrhu na vstup Union des producteurs de cinéma (Únia filmových producentov – UPC), European Film Agency Directors (ďalej len „EFADs“) a C More Entertainment AB do konania ako vedľajších účastníkov konania na podporu návrhov GCP. Okrem toho rozhodnutím predsedu piatej komory Všeobecného súdu z 13. júla 2017 sa vyhovelo návrhu na vstup Francúzskej republiky do konania ako vedľajšieho účastníka konania na podporu návrhov GCP.

26. Na podporu svojej žaloby uviedla GCP štyri žalobné dôvody: (i) prvý dôvod bol založený na zjavne nesprávnom právnom posúdení vo veci zlučiteľnosti príslušných doložiek s článkom 101 ZFEÚ; (ii) druhý dôvod bol založený na porušení článku 9 nariadenia č. 1/2003, pokiaľ ide o identifikáciu otázok, na ktoré poukazujú uložené záväzky; (iii) tretí dôvod bol založený na porušení zásady proporcionality; (iv) štvrtý dôvod bol založený na zneužití právomoci.

27. Všeobecný súd rozsudkom Groupe Canal +/Komisia z 12. decembra 2018 [6] (ďalej len „napadnutý rozsudok“) žalobu GCP zamietol.

C. Konanie na Súdnom dvore a návrhy účastníkov konania

28. Návrhom doručeným 15. februára 2019 podala GCP v súlade s článkom 56 Štatútu Súdneho dvora odvolanie s cieľom napadnutý rozsudok zrušiť.

29. GCP vo svojom odvolaní Súdnemu dvoru navrhuje: zrušiť napadnutý rozsudok v časti, v ktorej Všeobecný súd zamietol návrh na zrušenie sporného rozhodnutia, a tiež v časti, v ktorej zaviazal GCP na náhradu trov konania; zrušiť sporné rozhodnutie, ktoré bolo predmetom žaloby; zaviazať Komisiu na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

30. Komisia navrhuje Súdnemu dvoru zamietnuť odvolanie GCP a zaviazať odvolateľku na náhradu trov konania.

31. Francúzska republika, ktorá vstúpila do konania na podporu GCP, Súdnemu dvoru navrhuje úplne zrušiť napadnutý rozsudok a vyvodiť z toho všetky potrebné následky.

32. UPC, ktorá vstúpila do konania na podporu GCP, navrhuje, aby Súdny dvor zrušil napadnutý rozsudok v časti, v ktorej Všeobecný súd zamietol návrh na zrušenie sporného rozhodnutia, a v časti, v ktorej zaviazal GCP na náhradu trov konania, a tiež aby zrušil sporné rozhodnutie a uložil Komisii nahradiť UPC všetky trovy konania, ktoré jej vznikli.

5 Uznesenie z 13. júla 2017, Groupe Canal +/Komisia (T-873/16, neuverejnené, EU:T:2017:556).

6 Rozsudok z 12. decembra 2018, Groupe Canal +/Komisia (T-873/16, EU:T:2018:904).

33. EFADs navrhuje s cieľom podporiť návrh GCP, aby Súdny dvor vyhlásil, že podané odvolanie je plne dôvodné, zrušil napadnutý rozsudok v časti, v ktorej Všeobecný súd zamietol návrh na zrušenie sporného rozhodnutia, a v časti, v ktorej zaviazal GCP na náhradu trov konania, zrušil sporné rozhodnutie a v každom prípade uložil Komisii povinnosť nahradiť EFADs všetky trovy konania, ktoré tomuto združeniu vznikli.

34. BEUC, ktorá vstúpila do konania na podporu Komisie, Súdnemu dvoru navrhuje zamietnuť odvolanie v plnom rozsahu a uložiť GCP povinnosť nahradiť všetky trovy konania, ktoré BEUC vznikli.

IV. Preskúmanie odvolania

35. GCP na podporu svojho odvolania uvádza štyri odvolacie dôvody: 1. Prvý dôvod je založený na nesprávnom právnom posúdení Všeobecného súdu, ktorý dospel k záveru, že Komisia sa v spornom rozhodnutí nedopustila zneužitia právomoci. 2. Druhý dôvod sa zakladá na porušení zásady kontradiktórnosti Všeobecným súdom. 3. Tretí dôvod je založený na nesprávnom právnom posúdení Všeobecného súdu v súvislosti s nedostatočným odôvodnením a neúplným zistením skutkového stavu. 4. Štvrtý dôvod sa zakladá na nesprávnom výklade článku 9 nariadenia č. 1/2003 a bodu 128 oznámenia Komisie o osvedčených postupoch vedenia konania podľa článkov 101 a 102 Zmluvy o fungovaní Európskej únie[7] (ďalej len „osvedčené postupy“).

36. V súlade s požiadavkou Súdneho dvoru zameriam svoju analýzu na tretí odvolací dôvod (najmä na prvú časť, v ktorej sa poukazuje na otázku, či je Komisia pri prijímaní rozhodnutia v zmysle článku 9 nariadenia č. 1/2003 povinná brať ohľad na úvahy týkajúce sa uplatňovania článku 101 ods. 3 ZFEÚ) a na štvrtý odvolací dôvod.

A. O treťom odvolacom dôvode, v ktorom odvolateľka uvádza, že Všeobecný súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia, ktoré spočívalo v nedostatočnom odôvodnení a neúplnom zistení skutkového stavu

1. Tvrdenia účastníkov konania

37. GCP s podporou EFADs a Francúzskej republiky v prvom rade uvádza, že Všeobecný súd mal vychádzať z nesprávneho právneho posúdenia, keď konštatoval (bod 39 napadnutého rozsudku), že preskúmanie zákonnosti sporného rozhodnutia sa môže týkať iba týchto troch otázok: a) či okolnosti uvedené v spornom rozhodnutí môžu spôsobiť problémy v oblasti hospodárskej súťaže; b) v prípade kladnej odpovede, či záväzky, ktoré sa stali záväzné, reagujú na predmetné obavy; c) či Paramount neponúkla menej obmedzujúce záväzky než tie, ktoré Komisia prijala, ktoré vhodným spôsobom reagujú na uvedené obavy z narušenia hospodárskej súťaže.

38. V druhom rade vyššie uvedení účastníci konania sa domnievajú, že Všeobecný súd vychádzal z nesprávneho posúdenia, keď konštatoval (body 62 až 66 napadnutého rozsudku), že otázka, či postup dotknutého podniku, ktorý vyvolal predmetné obavy, spĺňa kumulatívne podmienky na uplatnenie článku 101 ods. 3 ZFEÚ, nemá nič spoločné so samotnou povahou rozhodnutia, akým je sporné rozhodnutie.

39. Na podporu tohto tvrdenia uvedení účastníci konania pripomínajú, že z rozsudku Súdneho dvora z 11. septembra 2014, CB/Komisia (C-67/13 P, EU:C:2014:2204, bod 53), vyplýva, že na účely posúdenia, či určitá dohoda medzi podnikmi má dostatočný stupeň škodlivosti na to, aby ju bolo možné považovať za obmedzenie hospodárskej súťaže „z hľadiska cieľa“ v zmysle článku 101 ZFEÚ, je

7 Ú. v. EÚ C 308, 2011, s. 6.

potrebné dôkladne analyzovať hospodársky a právny kontext, do ktorého táto dohoda patrí, a to pri zohľadnení povahy dotknutých výrobkov alebo služieb, ako aj skutočných podmienok fungovania a štruktúry relevantných trhov. Podľa odvolateľky bolo preto úlohou Všeobecného súdu, aby stanovil, či navrhnuté dôkazy zahŕňali všetky údaje potrebné na vyhodnotenie zložitej situácie.

40. Z uvedeného podľa odvolateľky vyplýva, že vzhľadom na to, že Všeobecný súd nereagoval na žalobný dôvod, podľa ktorého Komisia nezohľadnila hospodársky a právny kontext vo Francúzsku, do ktorého sporné doložky patrili, porušil svoju povinnosť odôvodnenia.

41. Francúzska republika v súvislosti s nedostatočným odôvodnením dodáva, že Všeobecný súd jasne nevymedzil obavy z narušenia hospodárskej súťaže, ktoré by mohli predstavovať dôvod na prijatie rozhodnutia v zmysle článku 9 nariadenia č. 1/2003, pričom uvedený súd nepreskúmal, či príslušné doložky boli dostatočné na to, aby ich bolo možné na prvý pohľad považovať za obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa. V tomto smere podľa Francúzskej republiky nestačí všeobecný odkaz na judikatúru Súdneho dvora týkajúcu sa územných obmedzení satelitného prenosu. Okrem toho cieľ chrániť kultúrnu rozmanitosť nie je podľa Francúzskej republiky možné oddeliť od hospodárskeho a právneho kontextu, do ktorého príslušné doložky patria, a nemožno ho obmedziť na preskúmanie podľa článku 101 ods. 3 ZFEÚ.

42. GCP ďalej uvádza, že Všeobecný súd podľa jej názoru nedodržal povinnosť zohľadniť hospodársky a právny kontext príslušných doložiek, keďže iba konštatoval (body 40 až 42 napadnutého rozsudku), že vzhľadom na ich obsah, účel a hospodársky a právny kontext je cieľom príslušných doložiek, ktoré vedú k absolútnej územnej výlučnosti, vylúčiť akúkoľvek cezhraničnú hospodársku súťaž, čo je podľa Všeobecného súdu dostatočný dôvod na existenciu obáv Komisie.

43. UPC v tejto súvislosti dodáva, že Všeobecný súd nezobral do úvahy osobitosti autorských práv. Neprihliadol totiž na skutočnosť, že akceptácia pasívneho predaja mimo územia, na ktoré sa vzťahuje licencia, predstavuje porušenie autorského práva. Okrem toho v rámci autorského práva nemá podľa UPC zmysel rozlišovať medzi výlučným právom udeliť „relatívne“ povolenie a výlučným právom udeliť „absolútne“ povolenie, keďže z právneho hľadiska je nemožné a odporujúce medzinárodným, európskym a vnútroštátnym predpisom v oblasti autorského práva uznať jednak právo užívateľov povoliť úkony s prevádzkovateľom pre konkrétne územie, jednak zabrániť im v tom, aby vymáhali podmienky povolenia udeleného takémuto prevádzkovateľovi.

44. EFADs uvádza, že Všeobecný súd neprihliadol na skutočnosť, že zrušenie opatrení spočívajúcich v geografickom blokovaní by viedlo k situácii, v ktorej by obe zmluvné strany nemohli do zmlúv zahrnúť to, čo im zaručuje autorské právo: pasívny predaj by bol zakázaný aj bez predmetných doložiek, keďže licenčný zástupca by nemal potrebné práva na distribúciu diel mimo územia, na ktoré sa vzťahuje licencia.

45. Francúzska republika spresňuje, že cieľom autorských práv je zaručiť nielen právo na odmenu, ale aj právo autorov stanoviť podmienky použitia svojich diel, podporovať duševnú tvorbu a propagovať kultúrnu rozmanitosť.

46. UPC sa domnieva, že Všeobecný súd nebral ohľad na skutočnosť, že vo Francúzsku boli na základe práva Únie stanovené osobitné pravidlá týkajúce sa prevádzkovateľov vysielania, distribútorov, prenosových platforiem a médií a že tieto pravidlá nevyhnutne zahŕňajú územné obmedzenia. Konkrétne ide o povinnosti investovať do produkcie a prenosu na miestnej úrovni, ktoré sledujú ciele rozmanitosti v produkcii a distribúcie európskych diel a pôvodných diel vo francúzskom jazyku. Okrem toho Všeobecný súd podľa UPC nezohľadnil ani skutočnosť, že v prípade nehmotného obsahu sprístupneného na internete neexistuje rozdiel medzi „aktívnym“ a „pasívnym“ predajom. Z ľahkej dostupnosti internetových stránok koncovým užívateľom totiž vyplýva úplná časová zhoda medzi požiadavkou spotrebiteľa a poskytnutím požadovaného obsahu.

47. Pokiaľ ide o rozsudok zo 4. októbra 2011, Football Association Premier League a i. (C-403/08 a C-429/08, EU:C:2011:631), GCP, ku ktorému sa pridali UPC a Francúzska republika, uvádza, že na základe tohto rozsudku je možné usúdiť, že zohľadnenie hospodárskeho a právneho kontextu predmetných doložiek môže viesť k vylúčeniu existencie obmedzenia hospodárskej súťaže alebo k potrebe analýzy účinkov dotknutej zmluvy (bod 140). Všeobecný súd preto vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia, keď svoje posúdenie založil prevažne na rozsudku Football League Premier League, ktorý sa netýkal filmového odvetvia (body 43 až 50 napadnutého rozsudku), a nepreskúmal špecifický hospodársky a právny kontext filmového odvetvia, ktorého význam naopak Súdny dvor konštatoval v rozsudku zo 6. októbra 1982, Coditel a iní (262/81, EU:C:1982:334, body 15 a 16). V tomto rozsudku totiž Súdny dvor uviedol, že prvky, ktorými sa vyznačuje filmový priemysel v Únii, – najmä prvky týkajúce sa dabingu a titulkovania pre divákov s odlišnými kultúrnymi prejavmi, možností televízneho vysielania a systému financovania filmovej produkcie v Európe – preukazujú, že licencia na výlučné zastúpenie nemôže sama osebe vylučovať, obmedzovať alebo skresľovať hospodársku súťaž.

48. EFADs spolu s UPC a Francúzskou republikou spresňuje, že na rozdiel od amerických diel, ktoré sú financované zo zdrojov štúdia, financovanie nezávislého európskeho audiovizuálneho diela vo veľkej miere pochádza z predaja výlučných práv pre jednotlivé územia medzinárodným obchodným zástupcom, distribútorom a prevádzkovateľom vysielania, ktorí sa výmenou za výlučné práva na užívanie diela zaväzujú vopred prispieť na jeho financovanie. Tieto subjekty poskytnú finančné prostriedky pred začiatkom produkcie diela, a to na základe odhadu možností úspechu budúcich diel na ich území, a zabezpečia minimálny potenciál divákov. Uvedená metóda predbežného financovania je nevyhnutná na získanie zdrojov potrebných na produkciu vysoko kvalitného obsahu alebo na vytváranie výnosov, ktoré umožnia investovať do nových produkcií. Platené televízie a prevádzkovatelia online vysielania sa preto podieľajú na financovaní filmu iba výmenou za absolútnu výlučnosť, pokiaľ ide o užívanie daného filmu na niektorých územiach EHP. Cieľom uplatnenia územnej výlučnosti na vysokorizikovom trhu je znížiť neistotu a zmierniť investičné riziko. Financovanie filmu sa preto líši od financovania športového podujatia, aké je predmetom rozsudku Football League Premier League; cieľom používania výlučných územných licencií na prenos športových podujatí je maximalizovať zisk a nie jednoducho získať primerané finančné prostriedky. EFADs dodáva, že Všeobecný súd neprihliadol na skutočnosť, že zrušenie doložiek zakazujúcich pasívny predaj a následné opatrenia spočívajúce v geografickom blokovaní by viedlo k situácii, v ktorej by obe zmluvné strany nemohli do zmlúv zahrnúť to, čo im v každom prípade zaručuje autorské právo. Pasívny predaj by bol totiž zakázaný aj bez predmetných doložiek, keďže licenčný zástupca by nemal potrebné práva na distribúciu diel mimo územia, na ktoré sa vzťahuje licencia. UPC ďalej uvádza, že neexistencia zmluvnej záruky týkajúcej sa rešpektovania územnej výlučnosti sa v praxi rovná neexistencii výlučnosti licencie. Výlučnosť licencie bez zmluvných záruk garantujúcich jej dodržiavanie by sa už totiž ako taká neposudzovala ani nehodnotila. Základom vyjednávania medzi majiteľom práv a prevádzkovateľom vysielania je *de facto* územná výlučnosť, ktorá sa vysielateľovi poskytuje, a záruka, že na území, na ktoré sa licencia vzťahuje, nebude počas trvania výlučnosti daný obsah vysielať nijaký konkurent licenčného zástupcu.

49. GCP tiež uvádza, že Všeobecný súd porušil povinnosť odôvodnenia, keď napriek citovaným úvahám odvodeným z rozsudku Coditel nevysvetlil, prečo sú obavy z narušenia hospodárskej súťaže uvedené Komisiou dôvodné.

50. GCP spolu s EFADs v druhom rade uvádza, že Všeobecný súd pri konštatovaní (body 57 a 69 napadnutého rozsudku), že možné zníženie výnosov odvolateľky pochádzajúcich od zákazníkov na území Francúzska možno kompenzovať tým, že odvolateľka by sa mohla sama voľne obracať na zákazníkov v celom EHP, nezohľadnil osobitosti daného odvetvia a nepreskúmal všetky relevantné skutočnosti. Všeobecný súd nezobral do úvahy najmä štúdiu Oxera [8], z ktorej podľa GCP vyplýva, že

8 The impact of cross border to audiovisual content of EU consumers, štúdia, ktorú predložila GCP.

územná výlučnosť je potrebná na financovanie európskej kinematografie, a to z dôvodu rôznej úrovne vnímania kultúry v Únii, že hodnota týchto filmov sa líši v závislosti od konkrétneho členského štátu alebo jazykovej oblasti, že financovanie produkcie európskych filmov, a teda kultúrnej rozmanitosti v Európe zabezpečujú najmä prevádzkovatelia vysielania na základe systému absolútnej územnej ochrany. Pokles výnosov by preto nebolo možné kompenzovať zrušením absolútnej výlučnosti, pretože spotrebitelia vo Francúzsku by sa rozhodli pre predplatné najmä u subjektov, ktoré vysielajú obsah prevažne v anglickom jazyku.

51. EFADs dodáva, že náklady na licenciu vzťahujúcu sa na viac území by boli omnoho vyššie, čiže prakticky nedostupné. Náklady na získanie nových predplatiteľov mimo tradičného územia distribútora alebo prevádzkovateľa vysielania by viedli k obrovskému obmedzeniu produkčnej slobody prevádzkovateľa vysielania. Vysielateľov by to totiž nabádalo k tomu, aby sa zameriavali na produkciu s čo najväčším potenciálom šírenia, t. j. na produkciu určenú pre „široké publikum“ a pokiaľ možno v angličtine. Príslušné ustanovenia sú preto dôležitým prvkom pri propagácii európskej kultúrnej rozmanitosti, ktorú Únia sleduje. Francúzska republika v tejto súvislosti uvádza, že cieľ chrániť takúto rozmanitosť je neoddeliteľný od hospodárskeho a právneho kontextu, do ktorého príslušné ustanovenia patria, a nemožno ho obmedziť na preskúmanie podľa článku 101 ods. 3 ZFEÚ. Okrem toho EFADs zastáva názor, že GCP podlieha vo Francúzsku povinnosti produkovať európske diela. Vzhľadom na konkurenciu významných prevádzkovateľov, ktorí ponúkajú v anglickom jazyku obsah určený pre široké publikum, by mohli výnosy a počet predplatiteľov odvolateľky klesnúť, čím sa jej znemožní získať licencie na použitie diel vo viacerých európskych krajinách. Nízke tržby z pasívneho predaja európskych diel by v nijakom prípade nemohli nahradiť stratu príjmu a predplatiteľov miestnych prevádzkovateľov vysielania. Z neexistencie výlučnosti by mali prospech platformy, ktoré už majú predplatiteľov na globálnej úrovni, a to na úkor európskych aktérov, ktorých schopnosť vyhľadávať nových zákazníkov je obmedzenejšia. UPC spresňuje, že uvedené by viedlo k posilneniu vyjednávacej pozície medzinárodných produkčných skupín voči nezávislým francúzskym producentom, ako aj ku koncentrácii ponuky do rúk najvplyvnejších prevádzkovateľov vysielania. Navyše pri pasívnom predaji platených televíznych kanálov sa vyjednávanie o odmene za autorské práva netýka jediného diela, ale množstva diel, čo by viedlo k následným komplikáciám. Ďalšie komplikácie by vyplynuli z uplatňovania dane z pridanej hodnoty, ktorej sadzby sa v jednotlivých členských štátoch líšia. Francúzska republika dodáva, že primeraná odmena za autorské práva nie je odmena, ktorá sa odôvodnene spája iba so skutočným alebo potenciálnym počtom osôb, ktoré užívajú alebo chcú užívať poskytovanú službu, ale zahŕňa aj náklady na prispôsobenie distribúcie diel konkrétnym potrebám jednotlivých vnútroštátnych trhov. Okrem toho by mohlo dôjsť k pirátskemu používaniu technológie potrebnej na príjem audiovizuálnych diel, čo by znemožnilo určiť skutočné a potenciálne publikum, čím by sa ďalej drobil dopyt podľa krajiny pôvodu. V každom prípade geografické obmedzenia vyplývajúce z licencií udelených GCP jej neumožňujú voľne oslovovať zákazníkov vo všetkých členských štátoch.

52. Z tohto dôvodu dospela GCP k záveru, že Všeobecný súd primerane neodôvodnil svoje rozhodnutie, pokiaľ išlo o žalobný dôvod týkajúci sa kultúrnej rozmanitosti a potreby uvádzať na trh diela v jazyku spotrebiteľa.

53. Komisia s podporou BEUC v prvom rade uvádza, že z informácií uvedených v bodoch 49 až 58 a v bode 118 napadnutého rozsudku vyplýva, že Všeobecný súd podrobne preskúmal hospodársky a právny kontext, do ktorého patria príslušné doložky, pričom usúdil, že uvedený kontext neumožňuje rozhodnúť v tom zmysle, že predmetné doložky by nemohli viesť k obmedzeniu hospodárskej súťaže. Všeobecný súd preto odpovedal na argumenty GCP.

54. Okrem toho Komisia zastáva názor, že z citovaného rozsudku Premier League (bod 140) je zrejmé, že zásadu, podľa ktorej treba dohodu o rozdelení vnútroštátnych trhov podľa štátnych hraníc považovať za dohodu obmedzujúcu hospodársku súťaž, možno plne uplatňovať na oblasť cezhraničného poskytovania vysielacích služieb. Na odvetvie kinematografie sa preto podľa Komisie nevzťahuje nijaký osobitný režim.

55. Pokiaľ ide o vyššie citovaný rozsudok Coditel, Súdny dvor v ňom iba konštatuje, že zmluva, ktorá konkrétnemu licenčnému zástupcovi priznáva výlučné právo na prenos diela z určitého členského štátu, a teda počas určitého časového obdobia zakazuje jeho šírenie ostatnými subjektmi, sama osebe neobmedzuje hospodársku súťaž. Naproti tomu, pokiaľ zmluva tohto druhu obsahuje ďalšie povinnosti zamerané na zabezpečenie dodržiavania územných limitov vo vzťahu k užívaniu licencie, účelom takýchto záväzkov by v zásade bolo obmedzenie hospodárskej súťaže. Okrem toho citovaný rozsudok Coditel sa týkal situácie, v ktorej distribútori zverejnili dielo, pričom v členskom štáte miesta pôvodu tohto zverejnenia nemali potrebné práva a nezaplatili akúkoľvek náhradu. Tieto okolnosti sa líšia od situácie v prejednávanej veci, v ktorej by Sky mohla v dôsledku záväzkov, ktorých záväzný charakter vyhlásila Komisia, poskytovať svoje distribučné služby satelitnej televízie spotrebiteľom s bydliskom v EHP, ale mimo Spojeného kráľovstva a Írska, a to v súlade s platnými regulačnými ustanoveniami, s právami potrebnými pre príslušné územia a po zaplatení primeranej odmeny zohľadňujúcej skutočné a potenciálne publikum v ostatných členských štátoch.

56. Napokon Súdny dvor podľa Komisie odlíšil okolnosti rozsudku Coditel od kontextu rozsudku Football League Premier League, pričom v prejednávanej veci správne odkázal na rozsudok uvedený ako druhý.

57. V druhom rade Komisia uvádza, že Všeobecný súd nebol povinný vychádzať pri svojom rozhodnutí z obsahu štúdie Oxera, keďže existujú iné metódy, ako zabezpečiť primeranú odmenu za autorské práva, než je rozdelenie vnútroštátnych trhov, ako je napríklad zohľadnenie skutočného a potenciálneho publika tak v členskom štáte vysielania, ako v ktoromkoľvek inom členskom štáte, určeného podľa držby dekódovacieho zariadenia alebo IP adresy počítača, alebo možnosti opätovného vyjednania odmeny, ak hodnotu licencovaného obsahu ovplyvnil významný nevyžiadaný dopyt zo strany spotrebiteľov mimo členského štátu vysielania. Okrem toho štúdia Oxera podľa Komisie neobsahuje nijakú konkrétnu analýzu vplyvu dôsledkov predmetných záväzkov na kultúrnu rozmanitosť.

58. V treťom rade Komisia poznamenáva, že tvrdenie GCP týkajúce sa dôsledkov predmetných záväzkov na kultúrnu rozmanitosť vychádza z predpokladu, že v dôsledku sporného rozhodnutia sa diváci rozhodnú najmä pre predplatné u prevádzkovateľov vysielajúcich obsah prevažne v anglickom jazyku. Mnoho divákov by sa však mohlo rozhodnúť, že z jazykových a kultúrnych dôvodov si nepredplatia služby televíznej distribúcie prevádzkovateľov televízneho vysielania usadených mimo svojho členského štátu. BEUC dodáva, že iba 20 % francúzskeho obyvateľstva má potrebnú úroveň znalostí, aby mohli sledovať a porozumieť audiovizuálnemu dielu v cudzom jazyku bez titulkov. Podľa názoru Komisie a BEUC Všeobecný súd správne konštatoval (body 57 a 69 napadnutého rozsudku), že sporné rozhodnutie prispieva k dosahovaniu cieľa propagovať kultúrnu rozmanitosť, namiesto toho, aby takýto cieľ ohrozovalo, keďže prijaté záväzky otvárajú spotrebiteľom nové možnosti prístupu k obsahom spoločnosti Paramount.

59. BEUC tiež usudzuje, že tretí odvolací dôvod je zjavne neprípustný, pretože hoci odkazuje na nesprávne právne posúdenie, ktoré by viedlo k neplatnosti napadnutého rozsudku, tvrdenia GCP vyžadujú spochybniť spôsob, akým Všeobecný súd vyhodnotil niektoré dôkazy. GCP iba zopakovala tvrdenia, ktoré predniesla už v prvostupňovom konaní, týkajúce sa údajnej potreby územnej výlučnosti na účely financovania filmového odvetvia.

2. Hodnotenia

60. Považujem za potrebné vykonať predbežné posúdenie predmetu a rozsahu prejednávanej veci s cieľom objasniť, že všeobecná (právno-politická) otázka zákazu geoblockingu [9] sa nezhoduje so špecifickou situáciou, ktorá je predmetom tohto konania. [10] Súdny dvor má v prejednávanej veci na základe podaného odvolania preskúmať rozsudok Všeobecného súdu, ktorým sa potvrdila zákonnosť rozhodnutia Komisie. Týmto rozhodnutím, prijatým v rámci konania podľa článku 9 nariadenia č. 1/2003, Komisia schválila záväzky navrhnuté spoločnosťou Paramount týkajúce sa zmeny zmluvných doložiek, ktorými sa niektorým európskym vysielateľom priznávala absolútna územná výlučnosť pre licencované produkty, a nariadila ich záväznosť. Tieto záväzky vzťahujúce sa na konkrétne zmluvné doložky, a to s časovo obmedzenou platnosťou (od júla 2016 do júla 2021), nie sú práve z dôvodu ich vecného a časového obmedzenia takého druhu, aby mali vplyv na všeobecnú otázku zákazu geoblockingu v oblasti audiovízie, ktorý aktuálne vylučuje nedávne nariadenie 2018/302, ktoré však bude dva roky po nadobudnutí účinnosti predmetom revízie.

61. Prostredníctvom tretieho odvolacieho dôvodu sa Všeobecnému súdu v podstate vytýka, že nenamietal skutočnosť, že: 1. Komisia primerane nezohľadnila hospodársky a právny kontext, do ktorého zasadila svoje obavy z narušenia hospodárskej súťaže, napriek výslovnej požiadavke GCP, ktorá vstúpila do daného konania. 2. Komisia nepovažovala za uplatniteľné skutočnosti uvedené v článku 101 ods. 3 ZFEÚ, ktoré by vyvážili údajný protisúťažný charakter sporného konania.

62. V súlade s judikatúrou Súdneho dvora môže Komisia prijať rozhodnutie o záväzkoch, ak sú splnené tri podmienky [11]: 1. Komisia musí vyjadriť obavy z narušenia hospodárskej súťaže, pričom nie je potrebné rozhodnúť, že predmetné konanie predstavuje porušenie. 2. Dotknutý podnik ponúkne záväzky, ktoré primeraným spôsobom reagujú na obavy vyjadrené Komisiou. 3. Rozhodnutie o prijatí záväzkov musí byť v každom prípade v súlade so zásadou proporcionality, ktorá predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie a je všeobecným kritériom na posudzovanie zákonnosti akéhokoľvek aktu inštitúcií Únie, vrátane rozhodnutí Komisie, ktoré táto inštitúcia prijíma v postavení orgánu na ochranu hospodárskej súťaže.

63. Je potrebné zdôrazniť, že, ako vyplýva z článku 9 nariadenia č. 1/2003, najmä ak sa vykladá s ohľadom na odôvodnenie 13, Komisia nemá „povinnosť kvalifikovať a konštatovať porušenie, pretože jej úloha sa obmedzuje na preskúmanie a prípadné prijatie záväzkov ponúknutých príslušnými podnikmi s ohľadom na problémy, ktoré identifikovala vo svojom predbežnom posúdení, a s ohľadom na ciele, ktoré sleduje“ [12].

64. Za týchto okolností sa implementácia zásady proporcionality Komisiou „obmedzuje na overenie, či dotknuté záväzky reagujú na obavy, o ktorých informovala príslušné podniky, a či tieto podniky neponúkli menej obmedzujúce záväzky, ktoré by na jej obavy reagovali rovnako vhodným spôsobom. Pri vykonávaní tohto overenia však Komisia musí zohľadňovať záujmy tretích strán“ [13].

65. Každá z troch fáz, na ktoré sa podľa judikatúry Súdneho dvora delí rozhodovací postup Komisie vo veci záväzkov, prináša významné problémy, ktoré si vyžadujú vysvetlenie Súdneho dvora. Mimochodom zdôrazňujem, že takéto vysvetlenie je ešte viac potrebné v decentralizovanom systéme presadzovania protimonopolných predpisov.

9 Táto otázka bola naposledy predmetom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/302 z 28. februára 2018 o riešení neodôvodneného geografického blokovania a iných foriem diskriminácie z dôvodu štátnej príslušnosti, miesta bydliska alebo sídla zákazníkov na vnútornom trhu, ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 2006/2004 a (EÚ) 2017/2394 a smernica 2009/22/ES, Ú. v. EÚ L 60I, 2018, s. 1 – 15.

10 Pozri vyjadrenie odporkyne, t. j. Komisie, bod 11, v ktorom sa uvádza, že „sporné rozhodnutie sa netýka ‚konca geoblockingu‘, pokiaľ ide o audiovizuálne ‚služby‘ alebo ‚obsah‘ (body 19, 20 a 23 návrhu), ale iba zmluvných obmedzení týkajúcich sa pasívneho predaja mimo územia, na ktoré sa vzťahuje licencia, ktorú udelila Paramount spoločnosti Sky“.

11 Pozri rozsudok z 29. júna 2010, Komisia/Alrosa (C-441/07 P, EU:C:2010:377, bod 40 a nasl.).

12 Rozsudok z 29. júna 2010, Komisia/Alrosa (C-441/07 P, EU:C:2010:377, bod 40).

13 Rozsudok z 29. júna 2010, Komisia/Alrosa (C-441/07 P, EU:C:2010:377, bod 41).

66. Predovšetkým je potrebné objasniť, čo sa rozumie pod pojmom „obavy z narušenia hospodárskej súťaže“ a aký je teda rozsah súdneho preskúmania, ktoré má Súdny dvor vykonať. V tejto súvislosti treba mať na pamäti, že vzhľadom na to, že rozhodnutie o prijatí záväzkov nevyžaduje zistenie porušenia, Komisiu nezaťažuje taký stupeň podrobného dokazovania a odôvodnenia, ktorý ju zaväzuje v bežnom prípade postupu týkajúceho sa zistenia protisúťažného konania. Týmto spôsobom možno uspokojiť požiadavku, ktorá je základom vyššie uvedeného článku 9 nariadenia č. 1/2003, t. j. dosiahnuť cieľ hospodárnosti konania, a to rýchlou a nenákladnou realizáciou uplatňovania ustanovení Zmluvy o FEÚ v oblasti hospodárskej súťaže (ako Všeobecný súd výslovne uznal, konkrétne v bode 99 napadnutého rozsudku). Použitie tohto nástroja umožňuje Komisii uvoľniť zdroje, ktoré môže použiť na riešenie iných prípadov vyžadujúcich rozhodnutie o prípadnej existencii protiprávneho konania podľa článku 7 nariadenia č. 1/2003.[14] Zároveň podniky, ktoré sa autonómne rozhodnú ponúknuť záväzky, „vedome súhlasia s tým, že ich ústupky môžu ísť nad rámec toho, čo by im mohla uložiť samotná Komisia v rozhodnutí, ktoré prijíma v súlade s článkom 7 tohto nariadenia po dôkladnom preskúmaní. Naproti tomu ukončenie konania o porušení začatého proti týmto podnikom im umožňuje vyhnúť sa konštatovaniu porušenia práva hospodárskej súťaže a prípadnému uloženiu pokuty“[15].

67. Z tohto dôvodu môže Komisia prijať rozhodnutie o schválení záväzkov bez rozvíjania komplexnej teórie o ujme proti hospodárskej súťaži, ktorá je v obvykle naopak nevyhnutná. Zhodnúť sa na tom, že komplexná teória týkajúca sa ujmy nie je nutná, však neznamená, že by nebolo potrebné hodnoverne formulovať ujmu proti hospodárskej súťaži. Oslobodenie Komisie od dôkazného bremena a povinnosti odôvodniť rozhodnutie, t. j. záťaží, ktoré sa od nej bežne vyžadujú, nemôže byť dôvodom na to, aby sa obavy Komisie zmenili na jednoduchý dôkaz kruhom alebo v každom prípade na neodôvodnené a nepreukázané tvrdenie, s tým, že dokazovanie a odôvodnenie možno zjednodušiť, ale v každom prípade musia byť hodnoverné a schopné poskytnúť odpoveď na otázky, ktoré vznikli v priebehu konania. Bod, ktorý sa mi zdá byť kľúčový, je, že požiadavka hospodárnosti konania zakotvená v článku 9 nariadenia č. 1/2003 sa má vyvážiť ostatnými požiadavkami, ktoré sú pevnou súčasťou práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže. Na tomto mieste totiž ide o dodržiavanie práv vyšetrovaného podniku na obranu, s tým, že takýto podnik sa samozrejme rozhodne ponúknuť záväzky samostatne, toto rozhodnutie však musí dozrieť za okolností, ktoré zaručujú, že rozhodnutia Komisie vedúce k schváleniu ponúknutých záväzkov sa prijímajú počas konania, v rámci ktorého sa tvrdenia, ktoré dotknutý podnik uvádza na svoju obranu, skutočne berú do úvahy a zakladajú sa na správnom vymedzení „potenciálu porušenia“. V opačnom prípade by bol systém práva hospodárskej súťaže vystavený závažným negatívnym dôsledkom z hľadiska jeho predvídateľnosti a zákonnosti.

68. Konkrétnejšie, existuje paradox efektivity, ktorý nemožno opomenúť. Ako sa uviedlo vyššie, postupy schvaľovania záväzkov sa zaviedli s cieľom zvýšiť efektivitu práva hospodárskej súťaže. Prax Komisie a vnútroštátnych orgánov pre hospodársku súťaž preukázala z tohto hľadiska ich užitočnosť. Rozsiahle a prakticky neobmedzené používanie uvedeného nástroja však môže viesť k vysokej miere právnej neistoty v oblasti hospodárskej súťaže: Aké sú kontúry protisúťažného správania s ohľadom na rozhodnutia o záväzkoch? Čo je zlučiteľné s právom hospodárskej súťaže a čo sa naopak zakazuje? Navyše treba predísť tomu, aby Komisia a vnútroštátne orgány pre hospodársku súťaž podľahli pokušeniu regulátora a rozhodnutia o záväzkoch nevyužívali ani tak na nápravu protisúťažného konania, ako skôr s cieľom konkrétne formovať hospodárske vzťahy na trhu.

14 Pokiaľ ide o pripomienku, s ktorou je možné súhlasiť a podľa ktorej, na rozdiel od konania podľa článku 9 nariadenia č. 1/2003, kedy Komisia vychádza zo záväzkov, ktoré dobrovoľne ponúkli účastníci konania, „v prípade rozhodnutia podľa článku 7 by musela eventuálne sama nájsť opatrenia na zabránenie porušovaniu, čo by si vyžadovalo oveľa rozsiahlejšie a dlhšie vyšetrovanie i podrobnejšie zhodnotenie skutkového stavu“, pozri návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott vo veci Komisia/Alrosa (C-441/07 P, EU:C:2009:555, bod 51).

15 Rozsudok z 29. júna 2010, Komisia/Alrosa (C-441/07 P, EU:C:2010:377, bod 48).

69. Dôsledkom môže byť strata predvídateľnosti protimonopolného práva a, v konečnom dôsledku, oslabenie zákonnosti a efektivity právnych predpisov v tejto oblasti. Z tohto dôvodu je nevyhnutné, aby sa rozhodnutia o záväzkoch vždy udržali v rámci systému právnych obmedzení, ktorého strážcovia sú súdy Únie a vnútroštátne súdy, ktoré zabezpečia, aby predmetné rozhodnutia účinne prispievali k posilneniu presadzovania protimonopolných predpisov, bez vystavovania sa rizikám nadmerného a nadbytočného používania takýchto rozhodnutí. [16]

70. Záver je taký, že základom rozhodnutia o schválení záväzkov má byť „potenciál porušenia“, čiže analýza postupu dotknutých podnikov a kontextu, do ktorého sa tento postup zaraďuje, na základe ktorej by bolo možné dospieť k predpokladu o možnej a reálne pravdepodobnej, hoci ešte nepotvrdenej, ujme na hospodárskej súťaži, ktorú možno pripísať predmetným podnikom. Nejde síce o zistenie porušenia, Komisia sa však nemôže obmedziť na domnienky, všeobecné hypotézy, ktoré nepreskúmala, hoci aj stručne a s ohľadom na podklady, ktoré sa v každom prípade predložili v rámci konania.

71. V prípade zhody na uvedených skutočnostiach vyplývajú z týchto úvah dva dôsledky. Prvým dôsledkom je, že ak sa daná obava týka protiprávneho konania z hľadiska cieľa, Komisia je povinná zohľadniť právny a hospodársky kontext, do ktorého predmetné konanie patrí. Druhým dôsledkom je, že ak podnik, ktorý sa dopustil vyšetrovaného postupu, alebo ďalšie subjekty, ktoré sa z rôznych dôvodov zúčastňujú na danom konaní, uviedli skutočnosti ospravedlňujúce správanie, ktoré by sa na prvý pohľad mohlo javiť ako protisúťažné, Komisia je povinná preskúmať, hoci aj stručne, takéto skutočnosti vo svojom rozhodnutí.

a) Analýza právneho a hospodárskeho kontextu, do ktorého sa zaraďuje konanie, ktoré je predmetom obáv z narušenia hospodárskej súťaže

72. Prvý bod súvisí s judikatúrou Súdneho dvora, v ktorej sa jasne uvádza, že existencia protiprávneho konania z hľadiska cieľa si v každom prípade vyžaduje analýzu právneho a hospodárskeho kontextu, do ktorého skúmané konanie patrí. V tejto súvislosti stačí odkázať na rozsiahlu judikatúru, ktorá siaha od rozsudku Cartes Bancaires [17] až po nedávny rozsudok Generics [18].

73. V rámci rozvíjania stručných argumentov Komisie (body 43 a 44 sporného rozhodnutia) Všeobecný súd v prejednávanej veci vykonal analýzu právneho a hospodárskeho kontextu, do ktorého patrí vyšetrovaný postup, pričom pri určovaní cieľa predmetných zmlúv o televíznej distribúcii zohľadnil osobitosti systému financovania filmového priemyslu. Body 49 až 57 napadnutého rozsudku sa venujú právnemu a hospodárskemu kontextu, do ktorého patria príslušné doložky.

74. Odkazy na citovaný rozsudok Premier League nie sú z tohto hľadiska, na rozdiel od tvrdení GCP a vedľajších účastníkov konania, ktorí vstúpili do konania na podporu odvolateľky, ani nesprávne, ani zavádzajúce.

16 Zásada právnej istoty, jedna zo všeobecných zásad práva, ako sa uvádza v rozsudku z 24. júna 2019, Popławski (C-573/17, EU:C:2019:530, bod 75), je odvodená zo „zásady ochrany legitímnej dôvery a vyžaduje jednak, aby právne pravidlá boli jasné a presné, a jednak aby ich uplatnenie mohli osoby podliehajúce súdnej právomoci predvídať“, ako Súdny dvor konštatoval v rozsudku z 11. septembra 2019, Călin (C-676/17, EU:C:2019:700, bod 50 a tam citovaná judikatúra). V rovnakom zmysle pozri rozsudok z 19. decembra 2019, GRDF (C-236/18, EU:C:2019:1120, bod 42).

17 Rozsudok z 11.septembra 2014, CB/Komisia (C-67/13 P, EU:C:2014:2204, bod 55).

18 Rozsudok z 30. januára 2020, Generics (UK) a i. (C-307/18, EU:C:2020:52, bod 82).

75. Rozdelenie trhov možno totiž aj v odvetví vysielania na prvý pohľad považovať za konanie porušujúce protimonopolné predpisy.[19] A to aj vtedy, ak statok, ktorý je predmetom zmluvy, zahŕňa právo duševného vlastníctva.[20]

76. Rozsudok Coditel II, ktorý na podporu svojich tvrdení cituje aj odvolateľka, nepotvrdzuje názor GCP o neexistencii protiprávneho konania týkajúceho sa hospodárskej súťaže v prejednávanej veci, keďže Súdny dvor v ňom iba uviedol, že „samotná skutočnosť, že držiteľ autorských práv k filmu udelil jedinému licenčnému zástupcovi výlučné právo zastupovať ho na území členského štátu, a teda zakázať počas určitého obdobia jeho šírenie inými osobami, však nestačí na konštatovanie, že takúto zmluvu treba považovať za predmet, prostriedok alebo dôsledok kartelovej dohody zakázanej Zmluvou“[21].

77. V rozsudku Premier League Súdny dvor cituje práve rozsudok Coditel II, čím sa vlastne preukazuje, že tieto dve rozhodnutia sa vzájomne nevylučujú, ako podľa všetkého naznačuje odvolateľka, a to s cieľom potvrdiť vyššie uvedenú zásadu, t. j. že dohody zamerané na rozdelenie vnútorného trhu sa nie vždy považujú za obmedzujúce z hľadiska cieľa, pričom však dodal, že prítomnosť „akcesorických záväzkov“ spôsobujúcich „absolútnu“ výlučnosť môže viesť k tomu, že takéto dohody budú obmedzovať hospodársku súťaž z hľadiska cieľa.

78. V napadnutom rozsudku preto nedochádza k automatickému rozšíreniu rozsudku Premier league na prejednávanú vec, ale iba k prispôsobeniu predmetnej zásady predchádzajúcej judikatúre Súdneho dvora.

79. Ak preto zmluva medzi súkromnými osobami vybočuje zo základného jadra výhod, ktoré má výlučné právo duševného vlastníctva poskytnúť, môže ísť o dohodu obmedzujúcu hospodársku súťaž.

80. To všetko však platí za predpokladu, že predmetné akcesorické záväzky boli súčasťou takého hospodárskeho a právneho kontextu, ktorý vylučoval ich zákonnosť.

81. Analýza vykonaná Všeobecným súdom (ktorý, ako sa uviedlo, vysvetľuje analýzu vykonanú Komisiou) potvrdzuje uvedený prístup a uplatňuje ho na prejednávanú vec.

82. Všeobecný súd v skutočnosti zohľadnil hospodársky a právny kontext, najmä osobitosti systému financovania filmového priemyslu, a navrhol celý rad alternatív, ktoré by v príslušnom odvetví mohli majiteľovi autorských práv zaručiť primeranú odmenu, čím presvedčivým spôsobom preukázal, že oblasť audiovízie nemožno úplne vylúčiť z možných protiprávnych konaní v oblasti hospodárskej súťaže realizovaných na základe dohôd o rozdelení trhov, a to z dôvodu existencie statkov chránených autorským právom.

19 Rozsudok zo 4. októbra 2011, Football Association Premier League a i. (C-403/08 a C-429/08, EU:C:2011:631), v ktorom sa uvádza, že „dohoda, ktorá smeruje k rozdeleniu národných trhov, môže byť v rozpore s cieľom Zmluvy, ktorým je dosiahnutie integrácie týchto trhov zriadením jednotného trhu“ (bod 139). Súdny dvor dodáva, že „túto judikatúru možno v plnej miere prebrať do oblasti cezhraničného poskytovania služieb vysielania“ (bod 140).

20 Súdny dvor začal rozvíjať túto výkladovú líniu v rozsudku vo veci Consten Grunding, v ktorom sa územná ochrana distribútorovi poskytla aj prostredníctvom pridelenia zapísanej ochrannej známky, rozsudok z 13. júla 1966, Consten a Grundig/Komisia (56/64 a 58/64, EU:C:1966:41); toto smerovanie judikatúry pokračovalo rozsudkom z 8. júna 1982, Nungesser a Eisele/Commissione (258/78, EU:C:1982:211). Pokiaľ ide o farmaceutické odvetvie, pozri ostatný rozsudok z 30. januára 2020, Generics (UK) a i. (C-307/18, EU:C:2020:52), v ktorého bode 79 sa uvádza, že „právo priemyselného alebo obchodného vlastníctva ako zákonné postavenie sa vymyká zmluvným prvkom alebo zosúladeným postupom uvedeným v článku 101 ods. 1 ZFEÚ, ale že jeho výkon môže patriť pod zákaz uvedený v Zmluve, ak sa zdá byť predmetom, prostriedkom alebo dôsledkom kartelovej dohody… napriek skutočnosti, že môže predstavovať legitímne vyjadrenie práva duševného vlastníctva, ktoré jeho majiteľovi povoľuje najmä brániť sa porušovaniu“.

21 Rozsudok zo 6. októbra 1982, Coditel a i. (262/81, EU:C:1982:334, bod 15).

83. Všeobecný súd totiž pripomenul, že pokiaľ je cieľom špecifického predmetu duševného vlastníctva zabezpečiť majiteľom dotknutých práv ochranu možnosti obchodne využiť uvedenie do obehu alebo danie k dispozícii chránených predmetov tak, že poskytnú licencie, za ktoré sa zaplatí odmena, „takýto špecifický predmet nezaručuje majiteľom dotknutých práv možnosť vyžadovať najvyššiu možnú odmenu. V súlade s týmto predmetom im je zaručená – ako to stanovuje odôvodnenie č. 10 smernice o autorskom práve a odôvodnenie č. 5 smernice o príbuzných právach – len primeraná odmena za každé použitie chránených predmetov“ [22].

84. V podstate to znamená, že „prípadné zníženie cien predplatného na území Francúzska, doposiaľ nastavené na určitú úroveň vďaka absolútnej územnej ochrane zaistenej uplatňovaním príslušných doložiek, môže byť vykompenzované tým, že Paramount pri plnení záväzkov, ktoré sa na základe napadnutého rozhodnutia stali záväznými, vyhlásila zámer, že už nebude uplatňovať uvedené doložky. Vyhlásenie zámeru znamená, že žalobkyňa sa teraz môže voľne obracať na zákazníkov v celom EHP, a nielen vo Francúzsku“ (bod 57 napadnutého rozsudku).

85. Preskúmanie hospodárskeho a právneho kontextu, ktoré vykonala Komisia a odkázal naň Všeobecný súd, preto v abstraktnej rovine potvrdzuje možnosť formulovať „obavu z narušenia hospodárskej súťaže“, ktorá má za vyššie uvedených podmienok „potenciál porušenia“.

b) Uplatniteľnosť výnimiek stanovených v článku 101 ods. 3 ZFEÚ na konanie podľa článku 9 nariadenia č. 1/2003

86. Druhý bod je problematickejší a predstavuje jeden z najvýznamnejších aspektov prípadu v prejednávanej veci. Všeobecný súd v napadnutom rozsudku (bod 62) [23] uvádza, že predpokladom preskúmania, či sú, alebo nie sú splnené podmienky uvedené v článku 101 ods. 3 ZFEÚ, je zistenie protisúťažného konania. Podľa tohto modelu by Komisia, ktorá čelí obavám z narušenia hospodárskej súťaže, mala najprv preveriť existenciu protiprávneho konania v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ a až po zistení takéhoto konania by mala skúmať, či existujú dôvody pre výnimku podľa odseku 3. Keďže v prípade rozhodnutia o schválení záväzkov sa nevyžaduje zistenie porušenia, podľa Všeobecného súdu sa nemá pristupovať ku skúmaniu podmienok stanovených v odseku 3.

87. Riešenie navrhnuté Všeobecným súdom vedie podľa môjho názoru k paradoxným záverom, zbavuje odkaz na existenciu „potenciálu porušenia“ ako základu obáv Komisie, ktoré by mali záväzky umožniť prekonať, jeho významu a odporuje logike článku 101 ZFEÚ, ktorá sa v podstate týka rozdelenia dôkazného bremena medzi Komisiu a dotknutých účastníkov konania.

88. Pri uplatnení názoru Komisie by rozhodnutie o schválení záväzkov mohlo viesť k dvojakému paradoxu. Na jednej strane by sa zabránilo konaniu, ktoré by nebolo v rozpore s právom hospodárskej súťaže (čím by nastala „falošná pozitivita“, ktorá predstavuje jedno z najzávažnejších rizík protimonopolných praktík a ktorej by sa dalo jednoducho predísť, ak by sa pristúpilo k posúdeniu konania, hoci aj stručnému, ku ktorému došlo na základe článku 101 ods. 3 ZFEÚ). Na druhej strane zmena predmetného konania v dôsledku záväzkov by mohla ohroziť práve požiadavky stanovené v uvedenom odseku 3, ktorých uspokojenie si primárne právo kladie za cieľ do tej miery, že stanovuje ich prednosť pred prvým posúdením protisúťažného charakteru určitého konania vykonávaným na základe článku 101 ods. 1 ZFEÚ.

89. Okrem toho iba pri celkovom zohľadnení odsekov 1 a 3 článku 101 ZFEÚ možno určiť, hoci aj s ohľadom na stručnú analýzu, „potenciál porušenia“, ktorý je dôvodom na schválenie záväzkov. Inak by Komisia vypracovala neúplnú analýzu bez časti, ktorú článok 101 ZFEÚ považuje za nevyhnutnú pre možnosť existencie porušenia. Ako sa už viackrát uviedlo, v prípade konania o schválení záväzkov

22 Rozsudok zo 4. októbra 2011, Football Association Premier League a i. (C-403/08 a C-429/08, EU:C:2011:631, body 107 a 108).

23 Ale aj Komisia na pojednávaní 6. februára 2020 (s. 7 a 8 úplného prepisu pojednávania).

síce nemožno konštatovať porušenie, vyžaduje sa však aspoň prítomnosť „potenciálu porušenia“. Keďže podľa článku 101 ZFEÚ sú na účely zistenia existencie protiprávneho konania v oblasti hospodárskej súťaže potrebné dve fázy, ktoré vymedzujú odseky 1 a 3 článku 101 ZFEÚ, aj analýza na účely formulácie „potenciálu porušenia“ musí rovnako zahŕňať obe tieto etapy. Hoci, a to treba zdôrazniť, na takúto analýzu sa vzťahuje výrazne nižší stupeň podrobnosti a omnoho stručnejšie odôvodnenie než v prípade konania týkajúceho sa zistenia porušenia.

90. Napokon je potrebné poznamenať, že článok 101 ods. 1 a 3 ZFEÚ slúži aj na vymedzenie spôsobu rozdelenia dôkazného bremena.[24] Komisia v súlade s odsekom 1 identifikuje možné protiprávne konanie a formuluje teóriu ujmy na hospodárskej súťaži, súkromná osoba na to reaguje, pričom sa usiluje vyvrátiť podozrenia Komisie tým, že sa odvoláva na splnenie podmienok stanovených v článku 101 ods. 3. Nie je jasné, prečo by sa táto logika mala zvrátiť v prípade, že sa Komisia rozhodne pre konanie o záväzkoch. Účastníci konania, a to aj v počiatočnej fáze tohto konania, musia mať plné právo na obranu, pričom prostredníctvom výkonu tohto práva chránia nielen svoje záujmy, ale v prípade oprávnenosti argumentov vyplývajúcich z článku 101 ods. 3 prispievajú k tomu, aby sa predišlo prekazeniu postupu, ktorým sa naopak presadzujú záujmy predstavujúce základ článku 101 ods. 3 ZFEÚ a ktoré táto zmluva považuje za prioritné.

91. Preto sa domnievam, že aj v konaní o schválení záväzkov navrhnutých dotknutým podnikom sa Komisia musí zaoberať oboma fázami stanovenými v článku 101 ZFEÚ ods. 1 a 3, pričom sa z tohto dôvodu nemôže vyhnúť tomu, aby zohľadnila, hoci vzhľadom na povahu daného konania aj stručne, tvrdenia účastníkov konania alebo tretích strán, ktoré vstúpili do konania, týkajúce sa splnenia podmienok podľa vyššie uvedeného odseku 3.

92. Pri uplatnení vyššie uvedených zásad na konanie v prejednávanej veci poznamenávam, že zjavné konštatovanie Všeobecného súdu, ktoré sa namieta vyššie a ktorým Všeobecný súd podľa všetkého všeobecne vylučuje uplatniteľnosť článku 101 ods. 3 ZFEÚ na konanie o záväzkoch, by v tejto súvislosti nemusela mať vplyv na platnosť rozsudku, vzhľadom na to, že Komisia aj Všeobecný súd v tomto konkrétnom prípade poskytli stručné argumenty zodpovedajúce povahe konania o schválení záväzkov, ktoré vylučujú, že napadnutý rozsudok trpí nedostatočným odôvodnením, ako sa uvádza v jednom z odvolacích dôvodov.

93. Na základe spoločného výkladu bodov 53 až 57 a 67 až 72 odôvodnenia Všeobecného súdu a bodov 40 až 44 a 50 až 53 odôvodnenia rozhodnutia Komisie by bolo možné dospieť k záveru, že príslušné doložky „nespĺňajú aspoň jednu z kumulatívnych podmienok stanovených v článku 101 ods. 3 ZFEÚ, a síce podmienku neukladať príslušným podnikom obmedzenia, ktoré nie sú nevyhnutné na ochranu týchto práv“ (duševného vlastníctva) (bod 67 napadnutého rozsudku).

94. Článok 101 ods. 3 skutočne umožňuje vylúčiť uplatniteľnosť ustanovení tohto odseku, ak dohody medzi podnikateľmi prispievajú k „zlepšeniu výroby alebo distribúcie tovaru alebo k podpore technického alebo hospodárskeho pokroku, pričom umožňujú spotrebiteľom primeraný podiel na výhodách z toho vyplývajúcich“, a to pod podmienkou, že príslušným podnikateľom neukladajú obmedzenia, „ktoré nie sú nevyhnutné pre dosiahnutie týchto cieľov“.

24 Podľa obvyklého spôsobu rozdelenia dôkazného bremena na základe článku 2 nariadenia č. 1/2003, potvrdeného ustálenou judikatúrou, podľa ktorej „strana alebo orgán, ktoré tvrdia, že došlo k porušeniu pravidiel hospodárskej súťaže, by mala dokázať existenciu takéhoto porušenia, a podnik alebo združenie podnikov, ktoré sa dovolávajú práva na obranu proti zisteniu porušenia, by mali preukázať splnenie podmienok na uplatnenie takejto obrany tak, aby uvedený orgán musel následne predložiť iný dôkaz“, rozsudok z 26. januára 2017, Duravit a i./Komisia (C-609/13 P, EU:C:2017:46, bod 56 a citovaná judikatúra). V rovnakom zmysle pozri rozsudok zo 17. júna 2010, Lafarge/Komisia (C-413/08 P, EU:C:2010:346, bod 29).

95. Všeobecný súd a Komisia dospeli k záveru, že príslušné doložky ukladajú obmedzenia „presahujúce rámec toho, čo je potrebné na výrobu a distribúciu audiovizuálnych diel, ktoré vyžadujú ochranu práv duševného vlastníctva“ [25] (bod 67 napadnutého rozsudku), aj na účely ochrany kultúrnej rozmanitosti.

96. Absolútna územná ochrana dokonca „zjavne presahuje rámec toho, čo je nevyhnutné na zlepšenie produkcie alebo distribúcie alebo na podporu technického alebo hospodárskeho pokroku vyžadovaného článkom 101 ods. 3 ZFEÚ, ako to naznačuje zákaz, ustanovený stranami dotknutých zmlúv, akéhokoľvek cezhraničného poskytovania služieb televízneho vysielania, aj keď ide o diela, na ktoré udelila licenciu sama spoločnosť Paramount a ktoré sa vysielajú na území členského štátu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. júna 1982, Nungesser a Eisele/Komisia, 258/78, EU:C:1982:211, bod 77)“ (bod 68 napadnutého rozsudku). Takéto delenie a cenový rozdiel, ku ktorému vedie, sú totiž nezlučiteľné so základným cieľom Zmluvy, ktorým je vytvorenie vnútorného trhu (body 43 e 44 sporného rozhodnutia a bod 57 napadnutého rozsudku).

97. V prípade, ktorý je predmetom prejednávanej veci, Všeobecný súd uviedol dostatočné odôvodnenie v tom zmysle, že v krajinách EHP existuje alternatíva k financovaniu filmovej produkcie – čiže alternatíva k ochrane, okrem iného, záujmu na kultúrnej rozmanitosti – podľa rozdeleniu trhov na základe absolútnej geografickej výlučnosti: „prípadný pokles príjmov žalobkyne od zákazníkov vo Francúzsku sa môže vykompenzovať tým, že prostredníctvom plnenia záväzkov, ktoré sa v zmysle napadnutého rozhodnutia stali záväznými, sa žalobkyňa môže teraz obracať na zákazníkov v celom EHP a nielen vo Francúzsku“ (bod 69 napadnutého rozsudku).

98. Z tohto dôvodu, „aj keď žalobkyňa dáva časť svojich príjmov na financovanie produktov audiovizuálneho priemyslu, ktoré vyžadujú osobitnú podporu, riadne fungovanie hospodárskej súťaže, teraz otvorenej na úrovni EHP, jej dáva možnosti, ktoré jej príslušné doložky upierali dovtedy, kým mala Paramount v úmysle vyžadovať ich dodržiavanie“ (bod 57 napadnutého rozsudku).

c) Predbežný záver

99. Na záver tohto bodu sa domnievam, že námietke vznesenej v treťom odvolacom dôvode týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia a neúplného preskúmania skutkového stavu je možné nevyhovieť aj s ohľadom na skutočnosť, že povinnosť Všeobecného súdu odôvodniť svoje rozhodnutia nemožno vykladať v tom zmysle, že by sa tento súd musel podrobne zaoberať každým jedným tvrdením účastníka konania. Naopak postačuje, ak z odôvodnenia rozsudku jasne a jednoznačne vyplývajú úvahy Všeobecného súdu, aby to dotknutým osobám umožnilo zistiť dôvody prijatého rozhodnutia, a Súdnemu dvoru vykonať jeho súdny prieskum. [26] Sama skutočnosť, že Všeobecný súd dospel k inému záveru ako odvolateľka, nemôže však znamenať, že napadnutý rozsudok nebol riadne odôvodnený. [27]

100. Všeobecný súd uviedol dostatočné odôvodnenie, pokiaľ ide o zaradenie sporného postupu do konkrétneho právneho a hospodárskeho kontextu, pričom dospel k záverom, ktoré sa síce odlišujú od záverov navrhovaných odvolateľkou, nejavia sa však ako zjavne nesprávne.

101. V súvislosti s uplatniteľnosťou výnimiek stanovených v článku 101 ods. 3 ZFEÚ na konanie podľa článku 9 nariadenia č. 1/2003 sporné rozhodnutie a napadnutý rozsudok obsahujú napriek tomu, že Všeobecný súd nesprávne konštatoval všeobecnú nemožnosť uplatnenia predmetných výnimiek, dostatočné argumenty v prospech vylúčenia uplatniteľnosti týchto výnimiek na prejednávanú vec. Z tohto dôvodu navrhujem, aby Súdny dvor zamietol tretí odvolací dôvod ako nedôvodný.

25 Špecifický predmet duševného vlastníctva totiž majiteľom práv nezaručuje možnosť vyžadovať najvyššiu možnú odmenu; v oblasti televízneho vysielania musí byť takáto odmena najmä v primeranom vzťahu s parametrami dotknutých vysielaní ako skutočný okruh divákov a potenciálny okruh divákov (body 41 a 42 sporného rozhodnutia Komisie a 53 a 54 napadnutého rozsudku).

26 Návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott vo veci Komisia/Alrosa (C-441/07 P, EU:C:2009:555, bod 100).

27 Návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott vo veci Komisia/Alrosa (C-441/07 P, EU:C:2009:555, bod 102).

B. O štvrtom odvolacom dôvode, v ktorom odvolateľka uvádza, že Všeobecný súd podal nesprávny výklad článku 9 nariadenia č. 1/2003 a bodu 128 oznámenia Komisie o osvedčených postupoch vedenia konania podľa článkov 101 a 102 ZFEÚ[28] (ďalej len „osvedčené postupy“)

1. Tvrdenia účastníkov konania

102. GCP, podporovaná Francúzskou republikou, uvádza, že Všeobecný súd nesprávne vyložil článok 9 nariadenia č. 1/2003 a bod 128 „osvedčených postupov“, keď (v bodoch 118 a 119 napadnutého rozsudku) konštatoval, že cieľom príslušných doložiek je vzhľadom na ich povahu rozdeliť národné trhy v celom EHP, pričom ich hospodársky a právny kontext neumožňuje stanoviť, že dané doložky nemôžu narušiť hospodársku súťaž a že Paramount nenavrhla nijaký iný záväzok, ktorý by menej zasahoval do sféry GCP, a bol by v danom prípade vhodný.

103. GCP spolu s Francúzskou republikou predovšetkým poznamenáva, že Komisia tým, že prijala záväzky spoločnosti Paramount týkajúce sa všetkých zmlúv uzatvorených s prevádzkovateľmi vysielania z EHP, a to v prípade, keď sa obavy z narušenia hospodárskej súťaže uvedené v predbežnom posúdení Komisie týkali iba výlučných práv v Spojenom kráľovstve a Írsku, nezohľadnila osobitosti iných trhov, najmä francúzskeho trhu, ktorého regulačný a finančný systém je špecifický tým, že financovanie audiovizuálnej tvorby zabezpečujú najmä vysielatelia, akým je GCP.

104. Potvrdením prístupu Komisie Všeobecný súd porušil zásadu proporcionality a dodržiavania práv tretích strán, ako ju Súdny dvor pripomenul najmä v rozsudku z 29. júna 2010, Komisia/Alrosa (C–441/07 P, EU:C:2010:377, bod 41). Všeobecný súd podľa odvolateľky totiž vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 106 napadnutého rozsudku konštatoval, že Komisia konala v rozsahu svojich právomocí, ktoré má na základe článku 9 nariadenia č. 1/2003, a zachovala cieľ tohto nariadenia (hospodárnosť a účinnosť konania), bez toho, aby porušila zmluvné alebo procesné práva GCP spôsobom, ktorý by išiel nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie uvedeného cieľa.

105. Francúzska republika dodáva, že skutočnosť, že nebol navrhnutý žiadny iný vhodný záväzok ako primeraná reakcia na obavy z narušenia hospodárskej súťaže uvedené Komisiou, nepostačuje na záver, že sa účinne zohľadnili záujmy tretích strán. Vzhľadom na to, že záväzky sú výsledkom výlučných rokovaní medzi Komisiou a dotknutým podnikom, bolo by ťažké predstaviť si, že záujem tretích strán možno zohľadniť v rámci konania o záväzkoch iba porovnaním ponúknutých záväzkov s inými záväzkami, ktoré by dotknutý podnik mohol navrhnúť.

106. UPC zdôrazňuje, že napadnuté rozhodnutie naopak zasahuje do záujmov všetkých ostatných aktérov vo filmovom odvetví. Poznamenáva, že v roku 2018 bezplatné a platené televízne kanály financovali 97,8 % filmov iniciovaných francúzskou produkciou s rozpočtom vo výške najmenej 4 milióny eur a 77,2 % filmov s garantovaným rozpočtom 1 až 4 milióny eur. GCP vopred nakúpila práva na 113 filmov iniciovaných francúzskou produkciou a 93,9 % filmov iniciovaných francúzskou produkciou, ktorých cena je viac ako 7 miliónov eur. Všeobecný súd vo svojej analýze nezohľadnil uvedené okolnosti a ani skutočnosť, že sporné rozhodnutie, pokiaľ sa potvrdí, zahŕňa riziko úplného narušenia zmluvných štandardov všetkých aktérov na trhu.

107. V druhom rade GCP uvádza, že v súlade s bodom 128 „osvedčených postupov“ a príslušnou poznámkou pod čiarou 76 musia byť záväzky jednoznačné, musia sa uplatňovať priamo a ich vykonávanie nesmie závisieť od vôle tretích strán, ktoré nimi nie sú viazané.

28 Ú. v. EÚ C 308, 2011, s. 6.

108. Všeobecný súd podľa názoru GCP túto zásadu porušil tým, že v bode 104 napadnutého rozsudku uviedol, že rozhodnutie Komisie nepredstavuje zásah do zmluvnej slobody spoločnosti GCP, keďže táto sa môže obrátiť na vnútroštátny súd so žalobou na určenie zlučiteľnosti príslušných doložiek s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ a na vyvodenie dôsledkov podľa vnútroštátneho práva vo vzťahu k spoločnosti Paramount. Okrem toho Všeobecný súd v bode 103 tohto rozsudku konštatoval, že Komisia by mala za úlohu obnoviť vyšetrovanie, ak by vnútroštátny súd zaviazal Paramount porušiť povinnosti vyplývajúce zo záväzkov, čím výslovne uznal, že splnenie záväzku má závisieť od vôle GCP, z tohto záveru však nevyvodil všetky právne dôsledky.

109. V treťom rade GCP spolu s Francúzskou republikou poukazuje na to, že Všeobecný súd závažným spôsobom porušil práva tretích strán, keď v bode 100 napadnutého rozsudku uviedol, že napadnuté rozhodnutie by mohlo nanajvýš ovplyvniť posúdenie vnútroštátneho súdu, keďže toto rozhodnutie obsahuje iba predbežné posúdenie. Toto rozhodnutie totiž zbavuje GCP jej zmluvnej slobody, keďže v skutočnosti nie je možné dosiahnuť, aby vnútroštátny súd odporoval Komisii a pripustil platnosť sporných doložiek. V tejto súvislosti z rozsudku z 23. novembra 2017, Gasorba a i. (C-547/16, EU:C:2017:891, body 28 a 29), vyplýva, že vnútroštátne súdy nemôžu ignorovať rozhodnutia prijaté na základe článku 9 ods. 1 nariadenia č. 1/2003, pričom sú povinné zohľadniť predbežné posúdenie Komisie a považovať ho za znak, či dokonca počiatočný dôkaz o protisúťažnom charaktere predmetnej dohody.

110. Francúzska republika dodáva, že dopad rozhodnutia, akým je to sporné, na posúdenie vykonávané vnútroštátnym súdom sa posilňuje prostredníctvom záväzkov dohodnutých v predmetnom odvetví s inými nadnárodnými spoločnosťami, čím sa zvyšuje pravdepodobnosť, že následné záväzky predstavujú normu, od ktorej je z hľadiska vnútroštátneho súdu čoraz zložitejšie sa odchýliť. Navyše skutočnosť, že v prípade, ak by vnútroštátny súd rozhodol o zlučiteľnosti predmetnej dohody s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ, by Komisia nevyhnutne obnovila vyšetrovane podľa článku 9 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1/2003, môže vnútroštátny súd odradiť od toho, aby spochybnil predbežné posúdenie Komisie.

111. Komisia spolu s BEUC uvádza, že Všeobecný súd v bodoch 43 až 58 a v bode 118 napadnutého rozsudku správne konštatoval, že záväzky spoločnosti Paramount reagovali na obavy z narušenia hospodárskej súťaže týkajúce sa celého EHP. Príslušné doložky totiž predstavovali dodatočné povinnosti zamerané na rozdelenie vnútroštátnych trhov v rámci celého EHP, pričom sa nimi zakazoval alebo obmedzoval cezhraničný pasívny predaj televíznych distribučných služieb spoločnosťou Sky spotrebiteľom s bydliskom v EHP, s výnimkou Spojeného kráľovstva a Írska, ako aj predaj prevádzkovateľmi vysielania so sídlom v EHP, ale mimo Spojeného kráľovstva a Írska, spotrebiteľom s bydliskom v Spojenom kráľovstve a Írsku. Záväzky ponúknuté spoločnosťou Paramount preto primerane reagujú na obavy z narušenia hospodárskej súťaže uvedené v oznámení o námietkach, pričom Paramount neponúkla menej náročné záväzky, ktorými by na tieto obavy vhodným spôsobom odpovedala.

112. Komisia s podporou BEUC ďalej uvádza, že Všeobecný súd v bodoch 83 až 108 napadnutého rozsudku správne uviedol, že splnenie záväzkov spoločnosti Paramount nezávisí od vôle tretích strán, vrátane GCP. Ponúknutím týchto záväzkov totiž Paramount využila svoju zmluvnú slobodu, aby nebola viazaná konkrétnymi zmluvnými doložkami, pričom takéto rozhodnutie podľa názoru Komisie nezávisí od vôle tretích strán. Okrem toho prijatie týchto záväzkov Komisiou neoberá GCP o možnosť podať na vnútroštátny súd návrh na ochranu svojich práv v rámci zmluvných vzťahov so spoločnosťou Paramount. Ak by vnútroštátny súd dospel k záveru, že príslušné doložky nie sú v rozpore s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ, alebo že spĺňajú podmienky uvedené v odseku 3 rovnakého článku, prináležalo by mu tiež posúdiť, či jeho rozhodnutie v danom konaní môže viesť Paramount k porušeniu záväzkov, ktoré táto spoločnosť prevzala na základe sporného rozhodnutia. S cieľom predísť tomu, aby výsledok takéhoto konania mohol viesť Paramount k porušeniu predmetných

záväzkov, môže vnútroštátny súd odmietnuť nariadiť vykonanie príslušných doložiek a v súlade s uplatniteľnými vnútroštátnymi predpismi uložiť spoločnosti Paramount, aby ich vykonala v alternatívnej peňažnej forme a nahradila škodu. Všeobecný súd takéto riešenie zvážil v bode 103 napadnutého rozsudku.

113. V treťom rade Komisia spolu s BEUC uvádza, že Všeobecný súd v bode 102 napadnutého rozsudku správne konštatoval, že GCP môže od vnútroštátneho súdu vymôcť rozhodnutie odporujúce rozhodnutiu Komisie, ktorým by sa uznala zákonnosť sporných doložiek. Z bodu 29 citovaného rozsudku Gasorba totiž vyplýva, že vnútroštátny súd je povinný iba zobrať do úvahy predbežné posúdenie Komisie uvedené v spornom rozhodnutí a považovať ho za znak alebo dokonca počiatočný dôkaz o protisúťažnosti sporných doložiek.

114. BEUC sa domnieva, že štvrtý odvolací dôvod je neprípustný, keďže GCP sa usiluje o spochybnenie záverov a skutkového posúdenia Všeobecného súdu, ktoré tento súd uskutočnil v rámci skúmania tretieho a druhého žalobného dôvodu, pričom odvolateľka v podstate opakuje rovnaké tvrdenia ako v prvostupňovom konaní.

2. Hodnotenia

a) Porušenie zásady proporcionality a porušenie práva tretích strán

115. Výhrady proti rozsudku Všeobecného súdu v rámci štvrtého odvolacieho dôvodu sa v podstate týkajú údajného nesprávneho právneho posúdenia v súvislosti so záverom uvedeného súdu, že Komisia neporušila zásadu proporcionality, keď prijala rozhodnutie o záväznosti záväzkov navrhovaných spoločnosťou Paramount v celom EHP, kým obavy z narušenia hospodárskej súťaže, ktoré vyjadrila Komisia v predbežnej analýze, sa týkali iba územnej výlučnosti v Spojenom kráľovstve a Írsku, a tiež že rozhodnutie Komisie nemá vplyv na práva tretích strán, keďže tieto môžu v každom prípade získať súdnu ochranu vo vzťahu k príslušným doložkám na vnútroštátnych súdoch.

116. Chúlostivá otázka, ktorú má Súdny dvor vyriešiť, sa preto týka možnosti, že navrhované záväzky, ktoré Komisia prijala, môžu mať dôsledky pre zmluvné práva tretích strán. Táto otázka sa týka citlivého vyvažovania medzi zmluvnou slobodou a regulačnými zásadami a cieľmi zakotvenými v zmluvách EÚ, najmä pokiaľ ide o ochranu hospodárskej súťaže. Ako je známe, zmluvná sloboda je vyjadrením slobody podnikania, ktorá sa zaručuje v článku 16 Charty základných práv Európskej únie [29] a je uznávaná v rámci ústavných tradícií spoločných pre členské štáty. Ako sa však zdôrazňuje v judikatúre Súdneho dvora, slobodný výkon hospodárskej činnosti nie je absolútnym právom, ale musí sa posudzovať vo vzťahu k jeho sociálnej funkcii. [30] Z tohto dôvodu môže sloboda podnikania podliehať veľkému rozsahu zásahov verejnej moci, ktoré obmedzujú výkon tejto slobody vo verejnom záujme. [31]

117. V tomto veľmi stručne načrtnutom rámci existujú určité obmedzenia zmluvnej slobody strán, ktoré sú v danom prípade dotknuté, ako sú obmedzenia týkajúce sa povinnosti spoločnosti Paramount nevkladať do nových licenčných zmlúv zmluvné doložky, ktoré vytvárajú absolútne prekážky hospodárskej súťaži v rámci EÚ, čím maria cieľ jednotného trhu uvedený v článku 3 ods. 3 ZEÚ, alebo zásady potvrdenej judikatúrou, ktorú pripomenul Všeobecný súd a podľa ktorej pravidlá týkajúce sa

29 Ochrana priznaná článkom 16 Charty „zahŕňa slobodu vykonávať hospodársku alebo obchodnú činnosť, zmluvnú slobodu a slobodnú hospodársku súťaž. Okrem toho zmluvná sloboda zahŕňa najmä slobodnú voľbu obchodného partnera, ako aj slobodu určiť cenu za poskytnutú službu“, ako sa uvádza v rozsudku z 20. decembra 2017, Polkomtel (C–277/16, EU:C:2017:989, bod 50). V rovnakom zmysle pozri rozsudok z 12. júla 2018, Spika a i. (C–540/16, EU:C:2018:565, bod 34); rozsudok z 26. októbra 2017, BB construct (C–534/16, EU:C:2017:820, body 34 a 35); rozsudok z 22. januára 2013, Sky Österreich (C–283/11, EU:C:2013:28, bod 42).

30 Rozsudok z 9. septembra 2004, Španielsko a Fínsko/Parlament a Rada (C–184/02 a C–223/02, EU:C:2004:497, body 51 a 52); rozsudok zo 6. septembra 2012, Deutsches Weintor (C–544/10, EU:C:2012:526, bod 54).

31 Rozsudok z 22. januára 2013, Sky Österreich (C–283/11, EU:C:2013:28, bod 46).

autorských právach zaručujú iba „primeranú“ odmenu vo vzťahu k hospodárskej hodnote poskytovanej služby, a preto akékoľvek doložky, ktoré upravujú vyššiu odmenu, môžu byť neprípustné, pokiaľ je ich predpokladom rozdelenie trhov na vnútroštátnej úrovni vyplývajúce z absolútnej územnej ochrany vnútroštátneho licenčného zástupcu.

118. Dopad rozhodnutí v oblasti hospodárskej súťaže na existujúce zmluvné vzťahy určite nie je novou otázkou. Osobitosťou prejednávanej veci je to, že s cieľom chrániť hospodársku súťaž na vnútornom trhu Komisia schválila záväzky predložené podnikom, ktoré majú vplyv na zmluvný vzťah tohto podniku so subjektom, ktorý je vzhľadom na konanie podľa článku 9 nariadenia č. 1/2003 treťou stranou.

119. Môže rozhodnutie o schválení záväzkov viesť až k tomu, že dotknutý podnik zaviaže neplniť zmluvu uzavretú s treťou stranou? Môže cieľ chrániť hospodársku súťaž odôvodniť tak výraznú obetu zmluvnej slobody tretej strany? Ide teda o otázku, ktorá sa týka uplatňovania zásady proporcionality na rozhodnutia o schválení záväzkov.

120. Komisia sa na základe citovaného rozsudku Alrosa (najmä bod 41) prikláňa k obzvlášť reštriktívnemu výkladu úlohy, ktorá sa má v tejto oblasti pripísať zásade proporcionality. Komisia sa má obmedziť iba na overenie, či dotknuté záväzky reagujú na obavy, o ktorých informovala príslušné podniky, a či tieto podniky neponúkli menej obmedzujúce záväzky, ktoré by na jej obavy reagovali rovnako vhodným spôsobom. Všeobecný súd si totiž osvojil práve toto hľadisko, keď uznal, že Komisia reálne vykonala vyššie uvedené overenie.

121. V skutočnosti však rozsudok Alrosa neobmedzil uplatňovanie zásady proporcionality na uvedené overenie, pretože hneď po tom, čo Súdny dvor odkázal na potrebu vykonania predmetného preskúmania Komisiou, nezabudol uviesť, že „pri vykonávaní tohto overenia však Komisia musí zohľadňovať záujmy tretích strán“ [32].

122. Zásada proporcionality preto nachádza dvojstranné uplatnenie: na jednej strane sa týka otázky, či predmetné záväzky sú spôsobilé reagovať na obavy Komisie, a tiež skutočnosti, či dotknutý podnik nenavrhol iné záväzky, ktoré by síce rovnako reagovali na obavy Komisie, boli by však menej obmedzujúce. Na druhej strane sa uplatňuje vo vzťahu k záujmom tretích strán, ktorých sa prijatie záväzkov do určitej miery dotklo. Týmto spôsobom Súdny dvor uznáva, že v praxi môže nastať situácia, keď rozhodnutie o záväzkoch ovplyvní aj záujmy tretích strán, t. j. iných subjektov než podnikov, ktorých sa týka vyšetrovanie Komisie. V tomto prípade je však z hľadiska zákonnosti rozhodnutia nevyhnutné, aby dotknuté rozhodnutie prešlo bez ujmy overením vykonaným s ohľadom na zásadu proporcionality.

123. Intenzita preskúmania vykonaného na základe zásady proporcionality sa samozrejme môže líšiť v závislosti od dotknutého konania a keďže ide o posúdenie nápravných opatrení navrhnutých podnikom v konaní, ktoré nezahŕňa zistenie porušenia, rozsah pôsobnosti zásady proporcionality je, ako sa už uviedlo, obmedzený [33]. Ak sa však záväzky majú preveriť nie z hľadiska ich spôsobilosti reagovať na obavy Komisie, ale so zreteľom na ich vplyv na záujmy tretích strán, potom z uvedenej zásady vyplýva aspoň požiadavka, aby sa práva, ktoré tretím osobám patria a ktoré sú relevantné z hľadiska primárneho práva Únie, úplne neobetovali, ani nezbavili obsahu.

32 Rozsudok z 29. júna 2010, Komisia/Alrosa (C–441/07 P, EU:C:2010:377, bod 41).

33 Rozsudok z 29. júna 2010, Komisia/Alrosa (C–441/07 P, EU:C:2010:377, bod 47), v ktorom sa uvádza, že „aj keď teda každé z rozhodnutí prijatých na základe týchto dvoch ustanovení podlieha zásade proporcionality, použitie tejto zásady sa líši podľa toho, či ide o prvé, alebo druhé z týchto ustanovení“.

124. Uvedený záver vyplýva zo základného jadra zásady proporcionality, ktorá ako všeobecná zásada práva Únie „vyžaduje, aby akty inštitúcií Únie neprekračovali hranice toho, čo je primerané a potrebné na uskutočnenie legitímnych cieľov sledovaných predmetnou právnou úpravou, pričom v situácii, keď existuje výber medzi viacerými primeranými opatreniami, treba zvoliť také opatrenie, ktoré je najmenej obmedzujúce, a spôsobené zásahy nesmú byť neprimerané vo vzťahu k sledovaným cieľom“ [34], a je „kritériom, podľa ktorého sa posudzuje každé konanie orgánov Spoločenstva vrátane rozhodnutí Komisie ako orgánu na ochranu hospodárskej súťaže“ [35].

125. Ak však v dôsledku rozhodnutia o schválení záväzkov nie je navrhujúci podnik povinný plniť svoje zmluvné záväzky voči tretej strane, predstavujúce základné prvky hospodárskej rovnováhy, ktorú pri výkone vzájomnej zmluvnej slobody zúčastnené subjekty stanovili, takúto závažnú obetu zmluvnej slobody tretej strany nie je podľa všetkého možné ospravedlniť na základe zásady proporcionality.

126. S cieľom vyhnúť sa tomuto záveru sa Komisia a Všeobecný súd odvolávajú na právo tretej strany (GCP) podniknúť právne kroky proti podniku, ktorý záväzky navrhol (Paramount), a to na účely vyhlásenia jeho zmluvnej zodpovednosti a získania náhrady škody. Všeobecný súd totiž s odkazom na rozsudok Alrosa poznamenáva, že skutočnosť, že individuálne záväzky navrhované podnikom získali povinný charakter, neznamená, že iné podniky nemajú možnosť chrániť svoje prípadné práva v rámci svojich vzťahov s týmto podnikom. [36] Vnútroštátny súd môže pri uplatňovaní uvedenej zásady dospieť k záveru, že príslušné doložky sú v rozpore s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ, alebo že nespĺňajú podmienky uvedené v odseku 3 predmetného článku a môže tiež posúdiť dôvodnosť žaloby, o ktorej bude konať, s tým, že článok 101 ZFEÚ nebude brániť uplatňovaniu príslušných doložiek (body 100, 101, 102 napadnutého rozsudku).

127. Slabou stránkou tejto úvahy, na ktorú GCP upozornila vo svojom odvolaní, je skutočnosť, že rozhodnutie o schválení záväzkov v každom prípade ovplyvňuje súd, na ktorý sa obrátila tretia strana, pretože z právneho hľadiska predstavuje podstatné obmedzenie voľnej úvahy vnútroštátneho súdu. Ak je totiž isté, že rozhodnutie o záväzkoch prijaté na základe článku 9 ods. 1 nariadenia č. 1/2003 nevylučuje, aby vnútroštátny súd posúdil postup, na ktorý sa dané rozhodnutie vzťahuje, odlišne od Komisie, „vnútroštátne súdy [však] nemôžu ignorovať takýto typ rozhodnutí. Také akty majú totiž v každom prípade povahu rozhodnutia. Navyše zásada lojálnej spolupráce uvedená v článku 4 ods. 3 ZEÚ, ako aj cieľ účinného a jednotného uplatňovania práva hospodárskej súťaže Únie vyžadujú, aby vnútroštátny súd zohľadnil predbežné posúdenie vykonané Komisiou a považoval to za znak, či dokonca počiatočný dôkaz o protisúťažnosti predmetnej dohody vzhľadom na článok 101 ods. 1 ZFEÚ“ [37].

128. Citovaná judikatúra osobitne zodpovedá požiadavke, ktorá je základom nariadenia č. 1/2003, t. j. zabezpečiť jednotnosť pri uplatňovaní práva Únie týkajúceho sa hospodárskej súťaže v rámci decentralizovaného systému presadzovania. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že „aby sa zabezpečila zhoda so zásadami právnej istoty a jednotným použitím súťažných pravidiel spoločenstva v systéme paralelných právomocí, musí sa zabrániť sporným rozhodnutiam. Je preto nevyhnutné v súlade s precedentným právom Súdneho dvora objasniť účinky rozhodnutí Komisie a postupov na súdoch a orgánoch hospodárskej súťaže členských štátov“ [38].

34 Rozsudok z 11. januára 2017, Španielsko/Rada (C–128/15, EU:C:2017:3, bod 71). V rovnakom zmysle pozri okrem iného rozsudok z 15. februára 2016, N. (C–601/15 PPU, EU:C:2016:84, bod 54); rozsudok z 8. apríla 2014, Digital Rights Ireland (C–293/12 a C–594/12, EU:C:2014:238, bod 46), a rozsudok z 23. októbra 2012, Nelson a i. (C–581/10 a C–629/10, EU:C:2012:657, bod 71).

35 Návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott vo veci Komisia/Alrosa (C–441/07 P, EU:C:2009:555, bod 42), a rozsudky citované v poznámkach pod čiarou 22 a 23.

36 Rozsudok z 29. júna 2010, Komisia/Alrosa (C–441/07 P, EU:C:2010:377, bod 49).

37 Rozsudok z 23. novembra 2017, Gasorba a i. (C–547/16, EU:C:2017:891, bod 29).

38 Odôvodnenie 22 nariadenia č. 1/2003.

129. Ak by rozhodnutie Komisie prijaté na základe viackrát citovaného článku 9 nevyžadovalo, aby ho vnútroštátny súd zohľadnil ako počiatočný dôkaz, vznikol by nebezpečný priestor pre významné rozdiely pri uplatňovaní práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže v každom členskom štáte, čo by ohrozovalo decentralizovaný systém presadzovania zavedený nariadením č. 1/2003.

130. Za týchto okolností je možnosť tretej strany, akou je GCP, úspešne sa obrátiť na vnútroštátny súd so žalobou o náhradu škody proti spoločnosti Paramount veľmi oslabená, keďže je potrebné vyvrátiť domnienku nezákonnosti príslušných doložiek. V konečnom dôsledku, v záujme dosiahnutia cieľa chrániť hospodársku súťaž osobitným zjednodušeným postupom, čiže postupom s menšími zárukami ochrany prostredníctvom procesných práv osôb, ktoré majú záujem na vydaní rozhodnutia, zúčastniť sa na danom konaní, dochádza k nadmernému obetovaniu zmluvnej slobody tretích strán.

131. Proti tomuto záveru nemožno namietať, že obetovanie zmluvnej slobody tretích strán by bolo nevyhnutné na ochranu hospodárskej súťaže a že Komisia nemohla zmeniť obsah záväzkov, ktoré sú jednostranným úkonom dotknutého podniku. V tomto smere stačí poznamenať, že Komisia mala iné a vo vzťahu k povahe prejednávanej veci vhodnejšie prostriedky na zabezpečenie verejného záujmu chráneného článkom 101 ods. 1 ZFEÚ. Mohla totiž záväzky odmietnuť z dôvodu ich rozporu so zásadou proporcionality a zvoliť postup podľa článku 7 nariadenia č. 1/2003 s cieľom zistiť, či došlo k porušeniu alebo nie. [39]

132. Na záver je potrebné poznamenať, ako na pojednávaní účelne uviedla GCP, že riešenie navrhované Všeobecným súdom by v konečnom dôsledku viedlo k ohrozeniu funkčnosti a účinnosti mechanizmu ochrany hospodárskej súťaže prostredníctvom rozhodnutí o schválení záväzkov. Podnik, ktorý prijme určité záväzky, ktoré následne nadobudnú záväznosť na základe rozhodnutia Komisie, by bol totiž v prípade realizácie postupu navrhnutého Všeobecným súdom vystavený dvom „Damoklovým mečom“, ktoré by vážnym spôsobom spochybňovali právnu istotu a rovnováhu systému: možnosti, že vnútroštátne súdy v rôznych krajinách Únie rozhodnú o zmluvnej zodpovednosti predmetného podniku, a možnosti, z hľadiska systému ešte negatívnejšej, že, ak by vnútroštátny súd nariadil dotknutému podniku konať v rozpore so záväzkami, o ktorých povinnom charaktere rozhodla Komisia, táto inštitúcia by obnovila konanie. [40]

b) Čiastočný záver

133. Z vyššie uvedeného vyplýva, že Komisia pri schválení záväzkov spoločnosti Paramount náležite nezohľadnila záujmy tretích strán, ktoré sú v prejednávanej veci osobitne dotknuté v dôsledku zmlúv, ktoré predtým so spoločnosťou Paramount uzatvorili iné tretie osoby, vrátane súčasnej odvolateľky, čím došlo k porušeniu zásady proporcionality. Všeobecný súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia, keď usúdil, že rozhodnutie Komisie je v tejto súvislosti bezchybné, a preto z tohto konkrétneho hľadiska navrhujem, aby Súdny dvor štvrtému odvolaciemu dôvodu vyhovel.

V. Návrh

134. Na základe všetkých predchádzajúcich úvah navrhujem, aby Súdny dvor zamietol tretí odvolací dôvod ako nedôvodný a, pokiaľ ide o hľadisko uvedené vyššie, vyhovel štvrtému odvolaciemu dôvodu.

39 Na druhej strane, ak sa preukáže, že „záväzky jedného podniku či viacerých podnikov vzhľadom na cieľ sledovaný Komisiou – ochrániť hospodársku súťaž pred skresleniami – sú neprimerané, Komisia nesmie ponúknuté záväzky vyhlásiť za záväzné. Práve naopak, musí tento podnik alebo tieto podniky upozorniť na neprimeranosť a v prípade potreby iniciovať zmeny týchto ponúknutých záväzkov“, návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott vo veci Komisia/Alrosa (C 441/07 P, EU:C:2009:555, bod 43). V každom prípade, ako ďalej uviedla generálna advokátka Kokott, „ponúknuté záväzky, ktorých vhodnosť možno posúdiť až po dôkladnom preskúmaní zo strany Komisie, Komisia nemusí prijať“ (bod 53).

40 V zmysle článku 9 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1/2003.